

SOSIAALIPALVELUJEN
OMAVALVONTASUUNNITELMA

PIENKOTI TYLLINTUPA OY

Sisältö

Lukijalle.....	3
Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja sisältö.....	4
Omavalvontasuunnitelman toimeenpano ja toteutumisen seuranta.....	4
Omavalvontasuunnitelman julkaiseminen ja päivittäminen.....	4
Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot.....	4
Palveluntuottajan perustiedot.....	4
Palveluyksikön perustiedot.....	5
Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet.....	5
Asiakas- ja potilasturvallisuus.....	8
Palveluiden laadulliset edellytykset.....	8
Vastuu palvelujen laadusta.....	10
Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet.....	12
Muistutusten käsittely.....	14
Henkilöstö.....	17
Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta.....	20
Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi.....	21
Toimitilat ja välineet.....	22
Lääkinnälliset laitteet.....	25
Tietojärjestelmät.....	26
Teknologian käyttö.....	27
Lääkehoitosuunnitelma.....	29
Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja.....	29
Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen.....	30
Omavalvonnan riskienhallinta.....	31
Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen.....	31
Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely.....	33
Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen.....	34
Ostopalvelut ja alihankinta.....	36
Valmius- ja jatkuvuudenhallinta.....	36
Omavalvontasuunnitelman muutosten julkaisu.....	37

Lukijalle

Omavalvontasuunnitelmalla tarkoitetaan palveluyksiköittäin laadittavaa asiakirjaa, jossa palveluntuottaja kuvaa toiminnan keskeiset riskit sekä miten palveluntuottaja ja henkilöstö valvovat palveluyksikköön kuuluvien palvelujen laatua, asianmukaisuutta, turvallisuutta ja asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyttä. Omavalvontasuunnitelman on katettava palveluyksikössä tuotetut palvelut, mukaan lukien palveluntuottajan omana toimintana tuotetut palvelut, palveluntuottajan ostopalveluna ja alihankintana hankkimat palvelut ja palvelusetelillä tuotetut palvelut.

Omavalvontasuunnitelma on päivittäisen toiminnan työväline. Omavalvontasuunnitelma on osa palvelunjärjestäjän (hyvinvointialue) ja useammassa kuin yhdessä palveluyksikössä palveluja antavan palveluntuottajan omavalvontaohjelmaa.

Omavalvontasuunnitelmia ohjaa Valviran määräys (1/2024). Määräys koskee valvontalain (741/2023) 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisia sosiaali- tai terveystalaita tuottavia palveluntuottajia, joiden on lain 27 §:n perusteella laadittava palveluyksiköittäin omavalvontasuunnitelma. Valviran määräys perustuu valvontalain 31 §:n 2 momenttiin, jonka perusteella Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta.

Palveluntuottajan omavalvonnalla tarkoitetaan sosiaali- ja terveystalaita ennakoivaa, toiminnanaikaista ja jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa, jolla osaltaan varmistetaan asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutuminen. Omavalvonta määrittää muun muassa, miten organisaatio vastaa palvelujen jatkuvuudesta, turvallisuudesta ja laadusta. Omavalvonnan toimeenpano edellyttää suunnitelmallisia toimenpiteitä sen tavoitteiden toteutumiseksi.

Palveluntuottajan on otettava omavalvontasuunnitelmaa laatiessaan ja päivittäessään huomioon palveluyksikön palveluja saavilta asiakkailta ja potilailta, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä palveluyksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävä tai muuten saatu palaute.

Palveluntuottajalla ja palveluyksikön henkilöstöllä on velvollisuus toimia omavalvontasuunnitelman mukaisesti ja seurata aktiivisesti suunnitelman toteutumista.

Palveluntuottajalla tarkoitetaan kaikkia julkisia ja yksityisiä organisaatioita sekä yksityisiä elinkeinonharjoittajia, jotka tuottavat valvontalain 4 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdissa tarkoitettuja sosiaali- ja terveystalaita.

Palveluyksiköllä tarkoitetaan Valviran määräyksessä myös valvontalain 4 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaista yhteistä palveluyksikköä. Palveluyksikköön kuuluvia palveluja voidaan tuottaa yksityisiä ja julkisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja koskevassa lainsäädännössä tarkoitetuissa fyysiseen sijaintiin viittaavassa yhdessä tai useammassa toimintayksikössä.

Käsissäsi on nyt Pienkoti Tyllintuvan omavalvontasuunnitelma. Mukavaa, että olet päättänyt tutustua toimintaamme ja muistathan antaa palautetta.

Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja sisältö

Tämä omavalvontasuunnitelma on laadittu Pienkoti Tyllintuvan sosiaalipalveluille.

Kati Moilanen vastaa omavalvontasuunnitelman ajantasaisuudesta sekä henkilökunnan osallistamisesta omavalvontasuunnitelman laadintaan. Myös asiakkaat ja läheiset osallistuvat mahdollisuuksiensa mukaan omavalvonnan suunnitteluun.

Omavalvontasuunnitelman toimeenpano ja toteutumisen seuranta

Pienkoti Tyllintuvan omavalvontasuunnitelma on toiminnan kehittämisen ja seurannan väline. Se kuvaa, miten laatu ja turvallisuus varmistetaan käytännössä. Suunnitelman toteutuminen on tärkeää, koska ilman käytännön toimeenpanoa omavalvonta jää vain asiakirjaksi.

Omavalvonnan käytännön toteuttamisessa ja sen onnistumisessa asiakastyössä henkilöstön sitoutumista omavalvontaan edistetään eri osa-alueiden koulutuksin ja täten henkilöstöllä on ymmärrys ja näkemys omavalvonnan merkityksestä, tarkoituksesta ja tavoitteista.

Pienkoti Tyllintuvan omavalvontasuunnitelmaa käydään läpi henkilöstön kanssa tiimipalavereissa ja aina perehdytyksen yhteydessä. Toteutumista seurataan käytännön työssä mm. säännöllisin tarkastuksin, dokumentoinnin, poikkeamia tunnistuen, palautteiden, sisäisin auditoinnin, suunnitelmien päivityksin keinoin, sekä hyvinvointialueen ja valvojan viranomaisen ohjauksin ja tarkastuksin. Henkilöstöpalavereissa, käsitellään palautteet, poikkeamat, kehittämiskohteet ja tulevat muutokset.

Omavalvontasuunnitelman julkaiseminen ja päivittäminen

Omavalvontasuunnitelma on päivitetty 10.5.2026

Omavalvontasuunnitelman ajantasaisuutta seurataan ja varmistetaan omavalvonnan vuosikellon mukaisesti kvartaaleittain sekä aina, kun toimintaan kohdistuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia. Muutokset huomioidaan omavalvontasuunnitelmaan ja niistä tiedotetaan henkilökuntaa tarpeen mukaan välittömästi tai viimeistään viikkopalaverissa. Päivitykset dokumentoidaan ja niille määritetään vastuuhenkilöt ja määräajat.

Suunnitelmaa päivitetään aina, kun toiminnassa tapahtuu muutoksia, ja vähintään vuosittain. Suunnitelma julkaistaan yksikön tiloissa asiakkaiden ja omaisten nähtävillä sekä Pienkoti Tyllintuvan verkkosivuilla.

Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

Pienkoti Tyllintupa sijaitsee Harjavallassa haja-asutusalueella Kokemäenjoen läheisyydessä perinteisessä suomalaisessa maalaismaisemassa.

Palveluntuottajan perustiedot

Palveluntuottaja

Pienkoti Tyllintupa Oy
Y-tunnus 1801480-6
Kankaantie 4
29200 HARJAVALTA
info@tyllintupa.fi

02-374 0799

Toimitusjohtaja

Susanna Jalonen

Yhteyshenkilöt

Kati Moilanen
Heli Rosendahl

Palveluyksikön perustiedot

Pienkoti Tyllintupa Oy

Vastuuhenkilöt

Susanna Jalonen, Kati Moilanen, Heli Rosendahl

Kankaantie 4
29200 HARJAVALTA
info@tyllintupa.fi
02 674 0799

OID: 1.2.246.10.18014806.10.0

Sijainti: Satakunnan hyvinvointialue

Satakunnan hyvinvointialueen vammaispalveluiden vastuualueen johtaja Sari Landvik

Satakunnan hyvinvointialueen ikäihmisten palveluiden vastuualuejohtaja Pirjo Rehula

Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Soterirekisteröinti

1. Palvelu – Vammaisten henkilöiden ympärivuorokautinen palveluasuminen 6

Asiakasryhmä	Kehitysvammaiset	1
	Vammaiset	5

2. Palvelu – läkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen 11

Palvelut

Pienkoti Tyllintupa tarjoaa sosiaalihuoltolain (SHL) 1301/2014) ja X:n mukaisista palveluista seuraavia läsnäolopalveluita:

Ympärivuorokautinen palveluasuminen ikääntyneille ja vammaisille

Ympärivuorokautisella palveluasumisella (SHL 21 c §) tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä, jossa henkilöllä on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa.

Ympärivuorokautinen palveluasuminen sisältää henkilön yksilöllisen tarpeen mukaisen vuorokaudenajasta riippumattoman hoidon ja huolenpidon, toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat, vaatehuollon, siivouksen sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan. Palveluasumista on toteutettava niin, että henkilön yksityisyyttä kunnioitetaan ja hänen osallisuuttaan tuetaan. Lisäksi on huolehdittava, että henkilöllä on mahdollisuus saada tarvitsemansa lääkinnällinen kuntoutus ja muut terveydenhuollon palvelut.

Ympärivuorokautista palveluasumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee päivittäin vuorokaudenajasta riippumatta jatkuvaa hoitoa ja huolenpitoa tai vaativaa ammatillista hoitoa, joiden järjestäminen kotihoitona, omaishoitona, perhehoitona tai muulla tavalla ei ole mahdollista tai asiakkaan edun mukaista. Ympärivuorokautista palveluasumista järjestetään henkilön tarpeen mukaan pitkäaikaisesti tai lyhytaikaisesti. Lyhytaikainen palveluasuminen voi olla tilapäistä tai säännöllisesti toistuvaa (esim. omaishoidon vapaat).

Omatyöntekijä

Ympäri vuorokautinen ja yhteisöllinen palveluasuminen perustuu hyvinvointialueen viranhaltijan (omatyöntekijän, SHL 42§) asiakkaalle tekemään palvelutarpeen arviointiin, asiakassuunnitelmaan ja päätökseen kyseisten palveluasumisen järjestämisestä.

lökkään Asiakkaan palvelutarpeiden ja toimintakyvyn arvioinnissa käytetään muun muassa RAI-mittaristoa (Resident Assessment Instrument). RAI-arvioinneilla saadaan tietoa asiakkaan arkisuoriutumisesta, kognitiivisesta toimintakyvystä, psyykkisistä oireista, sosiaalisesta osallisuudesta ja kuntoutumisen voimavaroista sekä asiakkaan lähipiiriltä saamasta tuesta.

Toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Pienkoti Tyllintuvassa palvelua tuotetaan Satakunnan hyvinvointialueelle sopimuksia ja palvelukuvausta noudattaen. Palvelua toteutetaan ja uudistetaan tutkittuun tietoon, lainsäädäntöön ja kansallisiin suosituksiin perustuen. Asiakas saa palveluja yksilöllisen tarpeen mukaan ja asiakkaita kohdellaan tasa-arvoisesti ja kaikki ovat yhdenvertaisia. Tarvittaessa palvelua voidaan tuottaa itsemaksaville asiakkaille asiakkaan kanssa laaditun sopimuksen perusteella.

Työskentely on asiakkaita osallistavaa ja voimavaralähtöistä. Asiakkaita tuetaan omatoimisuuteen kannustamalla ja hyödyntämällä asiakkaan omia voimavaroja. Pienkoti Tyllintuvan asiakkaan omat tavat ja tottumukset kartoitetaan mahdollisimman pian muuton jälkeen, ja nämä huomioidaan mahdollisuuksien rajoissa, huomioiden mm. turvallisuusnäkökulmat.

Tavoitteena on rakentava yhteistyö sekä hyvä vuorovaikutus asiakkaiden, omaisten ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Hyvä ja rakentava yhteistyö perustuu kunnioitukseen, inhimillisyyteen, kuunteluun ja läsnäoloon. Pienkoti Tyllintuvassa otetaan avoimesti vastaan asiakkaat, omaiset, uudet työntekijät, sijaiset, opiskelijat ja muut yhteistyötahot. Osaava, koulutautunut ja motivoitunut henkilökunta takaa asiakkaille laadukkaan, turvallisen ja nykyaikaisen hoidon.

Henkilökunnalta edellytetään vastuuntuntoa ja mahdollisiin epäkohtiin puututaan sekä luodaan uusia toimintatapoja.

Henkilökunta on sitoutunut Pienkoti Tyllintuvan arvoihin, jotka ovat:

- Lähtökohtaisesti pyrimme jokaisen asukkaan kohdalla siihen, että Tyllintupa olisi heidän kotinsa loppuun asti. Ihmisen oma persoonallisuus ja kodinomainen tunnelma ovat arvoina Tyllintuvassa tärkeitä.
- Tarjota kodinomaista asumista ja ympärivuorokautista huolenpitoa ihmisille, jotka eivät kykene itsenäiseen asumiseen. Tyllintupa on asukkaiden koti ja henkilökunnalle viihtyisiä työyhteisö.
- Toiminnan päämääränä on ihmisen laadukas elämä. Toiminnan lähtökohtana on toimiva työyhteisö, yhdistettynä yksilövastuiseen hoivatyöhön. Henkilökuntamme on sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia, joiden tehtävänä on taata jokaiselle asukkaalle turvalliset puitteet päivittäisistä toiminnoista suoriutumiseen ja tarpeidensa toteuttamiseen yksilöä kunnioittaen ja kodinomaista ilmapiiriä vaalien.
- Hyvä ja terveellinen ravinto
- Itsemääräämisoikeuden ja yksilöllisyyden kunnioittaminen, huomioimalla asukkaamme oma elämänpolku sen eri vaiheineen.
- Turvallisuus vuorovaikutussuhteissa ja pienkodin ilmapiirissä
- Asukkaan kokonaisvaltaisessa hoidossa on arvokasta ja tärkeää omaisten, sekä ystävien ja läheisten mukanaolo

Asiakas- ja potilasturvallisuus

Palveluiden laadulliset edellytykset

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen on oltava laadukkaita, asiakas- ja potilaskeskeisiä, turvallisia ja asianmukaisesti toteutettuja. Osaava ja palveluyksikön omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa ja palvelujen kehittämisessä (STM, [asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022-2026](#), STM:n julkaisuja 2022:2).

Asiakasturvallisuus tarkoittaa kaikkia niitä toimia, joiden avulla Pienkoti Tyllintupa varmistaa, että asiakkaat saavat turvallista, ennakoitua ja laadukasta palvelua kaikissa tilanteissa. Turvallisuus kattaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden sekä lääkehoidon, hygienian ja ympäristön turvallisuuden. Sen tavoitteena on ehkäistä haittoja ja vaaratilanteita ennakolta, tunnistaa riskit ajoissa ja varmistaa, että henkilöstö osaa toimia turvallisesti ja ammattitaitoisesti. Turvallisuus on erityisen tärkeää Pienkoti Tyllintuvassa, koska ympärivuorokautisessa palveluasumisessa asiakkaat ovat usein haavoittuvassa asemassa toimintakyvyn laskun, sairauksien, muistisairauden tai vammaisuuden vuoksi. Siksi turvallisuus on koko toiminnan perusta ja osa jokaista työvuoroa.

Pienkoti tyllintuvassa turvallisuus varmistetaan ennakoivalla riskien arvioinnilla. Yksikössä tehdään säännöllisesti turvallisuuskierroksia, joissa tarkastellaan esimerkiksi kulkureittejä, valaistusta, kalusteiden sijoittelua, paloturvallisuutta sekä välineiden kuntoa. Henkilöstö raportoi vaaratilanteet ja läheltä piti -tilanteet sekä suullisesti että kirjallisesti (mm. tietojärjestelmä, lääkepoikkeamavihko, päiväkirja sekä Fimean vaaratilanneilmoitus - kaavake), jotta kaikki tilanteet voidaan käsitellä ja analysoida. Esihenkilö käy ilmoitukset viikoittain läpi ja johtaa korjaavien toimenpiteiden toteuttamista. Tavoitteena on turvallisuuskulttuuri, jossa jokainen kokee velvollisuudekseen tuoda esiin havaitsemansa riskit. Turvallisuutta edistetään myös koulutuksilla, joita järjestetään säännöllisesti esimerkiksi ensiavusta, paloturvallisuudesta, lääkehoidon turvallisuudesta ja infektio- ja torjunnasta. Näin varmistetaan, että henkilöstöllä on tarvittava osaaminen toimia turvallisesti kaikissa tilanteissa.

Palveluiden laadulliset edellytykset kuvaavat ne rakenteet, toimintatavat ja resurssit, joiden avulla varmistetaan, että Pienkoti Tyllintuvan asiakkaat saavat laadultaan hyvää, tavoitteellista ja tarpeidensa mukaista palvelua. Laatu ei synny sattumalta, vaan se rakentuu suunnitelmallisen johtamisen, henkilöstön osaamisen, toimivien prosessien ja asiakaslähtöisen työtteen kautta. Laadulliset edellytykset ovat erityisen tärkeitä siksi, että niiden avulla varmistetaan palvelun vaikuttavuus ja asiakkaiden hyvinvointi.

Pienkoti Tyllintuvan laadunhallinta perustuu vuosikelloon, johon on koottu kaikki toiminnan kannalta tärkeät arvioinnit ja tarkastukset. Näitä ovat muun muassa omavalvontakierrokset, sisäiset arvioinnit, palautteiden kerääminen, henkilöstön osaamiskartoitukset, lääkehoidon osaamisen arvioinnit, paloturvallisuuden tarkastukset, hygienian toteutumisen seuranta ja tietoturvan valvonta. Kaikista näistä laaditaan dokumentit, jotka käsitellään henkilöstöpalaverissa ja johtoryhmän kokouksissa.

Asiakkaiden toimintakykyä arvioidaan RAI-arvioinneilla, joiden avulla saadaan tietoa muun muassa fyysisestä toimintakyvystä, kognitiosta, ravitsemuksesta ja psyykkisestä hyvinvoinnista. Näiden avulla palvelua voidaan kohdentaa oikein ja seurata, miten asiakkaan palvelun tarve kehittyy. Laadun edellytyksiin kuuluu myös se, että palvelu on yhdenmukaista ja ennakoitavaa, ja että prosessit etenevät suunnitelmallisesti palvelutarpeen arvioinnista aina toteuttamiseen ja seurantaan asti.

Laadun kehittäminen on jatkuvaa ja perustuu korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseen aina, kun havaitaan poikkeamia. Henkilöstö osallistuu aktiivisesti laadunhallintaan kirjaamalla havaintoja, osallistumalla auditointeihin ja tuomalla esiin kehittämissuhteita. Pienkoti Tyllintuvassa varmistetaan, että laatu on läsnä sekä arjen työssä että pidemmän aikavälin toiminnan kehittämisessä.

Mittarit:

- 1) Ylläpidämme ajantasaista omavalvontasuunnitelmaa, jossa määritellään, miten palvelun laatua seurataan ja varmistetaan.
 - 2) Käytämme aktiivisesti poikkeamien raportointijärjestelmää, joka auttaa seuraamaan ja parantamaan palvelun laatua sekä edistämään henkilöstön oppimista riskienhallinnasta
 - 2) Käytämme asiakastietojärjestelmää mm. asiakaslähtöisen kirjaamisen dokumentoitiin
 - 3) Asiakkaalle laadittu toteuttamissuunnitelma ja RAI-arviointi päivitetään puolen vuoden välein tai palveluntarpeen muuttuessa yhteistyössä asiakkaan ja asiakkaan luvalla hänen omaistensa/läheisensä kanssa
 - 4) Palveluyksiköissä tehdään säännöllisiä tarkastuksia ja arviointeja, joiden avulla varmistetaan, että laatuvaatimukset täyttyvät. Näihin kuuluu myös asiakaspalautteen säännöllinen kerääminen ja hyödyntäminen palvelun kehittämisessä.
 - 5) Koulutussuunnitelma. Henkilöstön jatkuva koulutus ja osaamisen kehittäminen ovat keskeisiä tekijöitä laadun varmistamisessa. Tämä varmistaa, että työntekijät ovat ajan tasalla parhaista käytännöistä ja pystyvät tarjoamaan korkealaatuista hoivaa
 - 7) Toiminnassa käytettävien suunnitelmien ja ohjeiden mm. lääkehoitosuunnitelma, elämän loppuvaiheen- ja suun hoidon ohjeistus (yksilölliset suunnitelmat asiakaskohtaisissa tiedoissa), saattohoidon-, kuoleman kohdatessa ohjeistus, laitesuunnitelma, hygieniaohjeistus ja siivoussuunnitelma katselmoidaan säännöllisesti. Vastuuhenkilöt nimetty.
 - 6) Henkilöstön hyvinvointia seurataan keskeisillä mittareilla, kuten sairauspoissaolojen määrä ja kehityskeskustelujen toteutumisaste. Lisäksi hyödynnetään henkilöstökyselyitä, joilla arvioidaan työilmapiiriä, kuormitusta ja esihenkilötyön laatua. Varhaisen tuen käytännöt ja työterveyshuollon kanssa tehtävä yhteistyö tukevat työkyvyn ylläpitoa. Tulosten perusteella kehitetään työjärjestelyjä, esihenkilötyötä ja työkuorman hallintaa, jotta työyhteisö pysyy terveenä, motivoituneena ja toimintakykyisenä
- Mittareita seurataan ja päivitetään jokaisen oman suunnitelman mukaisesti, ja siitä vastaavat suunnitelmien vastuuhenkilöt. He arvioivat mittareiden toimivuutta yhdessä osakkaiden kanssa.

Vastuu palvelujen laadusta

Pienkoti Tyllintuvan palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistaminen perustuu selkeään vastuunjakoon ja suunnitelmalliseen seurantaan. Laatu ei ole yksittäinen toimenpide, vaan jatkuva prosessi, joka näkyy sekä päivittäisessä työssä että pitkän aikavälin kehittämisessä. Laadusta kertyy tietoa monista lähteistä, kuten henkilöstön havainnoista, asiakaspalautteesta, vaaratapahtumailmoituksista, RAI-arvioinneista, dokumentaatiosta ja henkilöstömitoituksen seurannasta. Kaikki tämä tieto kootaan yhteen ja sitä hyödynnetään toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä.

Pienkoti Tyllintuvan vastuuhenkilöt (osakkaat) vastaavat palvelukokonaisuuden johtamisesta siten, että toiminta on lainsäädännön, sopimusten ja Valviran määräyksen 1/2024 vaatimusten mukaista. He varmistavat omavalvontasuunnitelman ajantasaisuuden, ohjeiden noudattamisen ja sen, että yksikössä on toimivat menettelyt asiakas- ja potilasturvallisuuden, lääkehoidon, riskienhallinnan ja rekisteröintivelvoitteiden toteuttamiseksi. Esihenkilöt seuraavat henkilöstön osaamista ja järjestävät tarvittavaa koulutusta, jotta työtehtävissä vaadittavat taidot, tiedot ja valmiudet pysyvät ajan tasalla.

Päivittäisessä johtamisessa esihenkilöt tarkastelevat yksikön henkilöstöresursseja ja varmistavat, että ne vastaavat asiakkaiden hoitoisuutta ja palveluntarvetta. He käyvät läpi vaaratapahtumailmoitukset, seuraavat dokumentaation laatua ja arvioivat, onko toimintatavoissa tai rakenteissa muutostarpeita. Esihenkilöt tekevät säännöllisiä kierroksia yksikössä, osallistuvat haastavien asiakastilanteiden arviointiin ja ohjaavat henkilöstöä välittömästi, jos poikkeamia havaitaan.

Laadun toteutumisen seuranta perustuu järjestelmälliseen tiedonkeruuseen ja havaintojen yhdistämiseen. Henkilöstö havainnoi asiakkaiden vointia ja turvallisuutta päivittäin ja kirjaa poikkeamat, muutokset ja huomiot asiakastietojärjestelmään tai vaaratapahtumajärjestelmään. Asiakaspalautetta ja omaisyhteydenottoja seurataan säännöllisesti, ja niistä esiin nousseet teemat käsitellään työyhteisön kokouksissa. Lisäksi palvelun laatua arvioidaan RAI-arvioinneilla, joiden kautta saadaan tietoa asiakkaiden toimintakyvyn muutoksista ja hoidon vaikuttavuudesta. Näiden tietojen avulla suunnitellaan henkilöstöresurssit, kohdennetaan työtehtäviä ja tarvittaessa muutetaan yksikön toimintakäytäntöjä.

Seurannan tulokset hyödynnetään konkreettisella tavalla: ohjeita päivitetään, toimintatapoja tarkennetaan, henkilöstölle järjestetään täsmäkoulutuksia ja tarvittaessa tehdään muutoksia yksikön rakenteisiin, työtapoihin tai välineistöön. Esihenkilö vie havaitut kehittämistarpeet johdon tietoon ja tekee ehdotuksia pidemmän aikavälin parannuksista. Kun muutoksia tehdään, niiden vaikutuksia arvioidaan seuraavissa seurantakierroksissa, jotta saavutettu parannus voidaan todentaa ja vakiinnuttaa.

Henkilöstö vastaa laadun toteutumisesta käytännössä. Jokainen työntekijä on velvollinen toimimaan ammatillisesti, noudattamaan ohjeita ja tuomaan esiin epäkohtia, riskejä ja parannusehdotuksia. Laatu ei ole vain johdon vastuulla, vaan se syntyy jokaisen työntekijän päivittäisestä toiminnasta, havainnoista ja yhteistyöstä. Yhdessä nämä muodostavat toimivan omavalvonnan rakenteen, joka varmistaa, että asiakkaat saavat turvallista, laadukasta ja yksilöllistä palvelua kaikissa tilanteissa.

Omahoitaja

Pienkoti Tyllintuvassa jokaiselle asiakkaalle nimetään omahoitaja, joka vastaa asiakkaan yksilöllisen arjen kokonaisvaltaisesta seurannasta ja palvelun laadun varmistamisesta.

Omahoitajan tehtävänä on ylläpitää ja päivittää asiakkaalle laadittua

toteuttamissuunnitelmaa vuosikellon mukaisesti ja aina silloin, kun asiakkaan vointi tai elämäntilanne muuttuu. Päivitys tehdään asiakkaan kanssa yhdessä siten, että hänen mielipiteensä, voimavaransa ja tavoitteensa tulevat näkyviin suunnitelmassa.

Toteuttamissuunnitelmaan kirjataan asiakkaan toimintakyky, voimavarat, tuen tarve, toiveet, arjen rutiinit, tavoitteet sekä yksilölliset hoivaan, hoitoon ja kuntoutukseen liittyvät tiedot.

Omahoitaja hoitaa myös asiakkaan käytännön asioita. Hän varmistaa, että asiakkaan lääkitykset ovat ajan tasalla ja että tarpeelliset terveydenhuollon palvelut toteutuvat. Hän seuraa asiakkaan vointia ja tekee havaintoja toimintakyvyn muutoksista, ravitsemuksesta, mielialasta ja turvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä. Omahoitaja huolehtii myös siitä, että tarvittavat mittaukset, lääkäriarvot, hoitoneuvottelut ja kontrollit tehdään suunnitellusti.

Mikäli asiakkaan tila edellyttää muutoksia hoitoon tai tukitoimiin, omahoitaja on yhteydessä tarpeen mukaan esihenkilöön ja /tai asiakkaan omatyöntekijään hyvinvointialueelle.

Omahoitaja toimii asiakkaan ja hänen läheistensä välisenä yhteyshenkilönä. Hän pitää yhteyttä omaisiin säännöllisesti ja aina tarpeen mukaan, kertoo asiakkaan voinnista, kuulee läheisten näkemyksiä ja välittää tietoa yksikön toiminnasta. Yhteistyö läheisten kanssa suunnitellaan yksilöllisesti asiakkaan toiveiden ja sovittujen yhteydenpitokäytäntöjen mukaan. Jos asiakkaalla on edunvalvoja, omahoitaja huolehtii tarvittavien tietojen välittämisestä ja varmistaa, että päätökset tehdään asiakkaan edun ja lainsäädännön mukaisesti.

Omahoitajan vastuulla on edistää asiakkaan arjen mielekkyyttä ja hyvinvointia. Hän varmistaa, että asiakkaalle tarjoutuu mahdollisuuksia osallistua sosiaalisiin tilanteisiin, viriketoimintaan, liikuntaan ja ulkoiluun hänen toimintakykynsä ja toiveidensa mukaisesti. Omahoitaja tukee asiakasta elämänsä historiaan perustuvilla keinoilla, joiden tavoitteena on vahvistaa elämänlaatua, identiteettiä ja osallisuutta.

Omahoitaja varmistaa osaltaan, että asiakkaan hoito toteutuu turvallisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti. Hän huolehtii myös siitä, että asiakkaan oikeudet toteutuvat, itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan ja mahdollisiin ongelmatilanteisiin puututaan viipymättä. Omahoitajan rooli on kokonaisvaltainen: hän on asiakkaan arjen tuki, havainnoija, suunnittelija ja yhteyshenkilö, joka toimii tiiviissä yhteistyössä muun henkilöstön kanssa varmistaen, että asiakkaan arki on mahdollisimman turvallista, mielekäästä ja yksilöllistä.

Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Palveluiden myöntämisen edellytyksenä on, että hyvinvointialueen viranhaltija, omatyöntekijä (shl 42§) on selvittänyt asiakkaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muiden hänen hyvinvointiaan, terveyttään, toimintakykyään ja itsenäistä suoriutumista tukevien palvelujen tarpeen kokonaisvaltaisesti yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan tietoihin perustuen. Asiakkaan palvelutarpeiden ja toimintakyvyn arvioinnissa käytetään RAI-mittaristoa. Asiakkaalle tehdään palvelutarpeen arvioinnin pohjalta päätös ja asiakassuunnitelma.

Asiakassuunnitelma jalkautuu Pienkoti Tyllintuvassa tehtävään yksilölliseen toteuttamissuunnitelmaan, joka laaditaan yhdessä asiakkaan kanssa ja tarvittaessa myös hänen luvallaan läheistensä ja muiden yhteistyötahojen mm. edunvalvojan ([442/1999](#)) kanssa. Suunnitelmassa sovitaan asiakkaan tavoitteet, tuen tarpeet, palvelun sisältö ja seurannan tavat. Suunnitelma käydään läpi vähintään puolivuositain, mutta sitä päivitetään aina kun asiakkaan tilanne muuttuu.

Asiakkaan asema Pienkoti Tyllintuvassa perustuu siihen, että hänellä on oikeus tulla kohdelluksi kunnioittavasti, ihmisarvoa arvostaen ja yhdenvertaisesti. Asiakas ja omainen/läheinen on asiakkaan elämän parhaat asiantuntijat ja heidän näkemyksensä huomioidaan kaikessa palvelun suunnittelussa ja toteutuksessa. Oikeuksiin kuuluu myös oikeus turvalliseen, laadultaan hyvään hoitoon ja oikeus tietää, miten päätökset hänen palvelustaan tehdään.

Asiakkaalla on oikeus ymmärrettävään tietoon palvelustaan, sen perusteista ja vaihtoehtoista. Pienkoti Tyllintuvassa tietoa annetaan asiakkaalle hänen tarpeidensa mukaan suullisesti, kirjallisesti, selkokielellä, tulkaten, kuvien avulla tai muilla toimivilla kommunikointimenetelmillä.

Asiakkaita informoidaan heidän käytettävissään olevista oikeusturvakeinoista. Satakunnan hyvinvointialueen verkkosivuilla on tietoa **potilaan ja asiakkaan oikeuksista, valinnanvapaudesta, hoitotahdosta sekä muistutus- ja kantelumenettelyistä** ([Satakunnan hyvinvointialue/asiointioppas/potilaan-oikeudet-ja-tietosuoja](#)).

Pienkoti Tyllintuvassa on nähtävillä asiavastaavien yhteystiedot ja henkilöstö ohjaa asiakasta ja läheisiä tarvittaessa oikean tiedon ja tuen piiriin.

Asiallisen kohtelun varmistaminen ja toiminta epäasiallisen kohtelun tilanteissa

Pienkoti Tyllintuvan asiakkaiden asiallinen kohtelu varmistetaan ammatillisilla toimintatavoilla, henkilöstön osaamisella ja avoimella turvallisuuskulttuurilla. Asiallinen kohtelu tarkoittaa sitä, että asiakkaan ihmisarvoa, yksityisyyttä, itsemääräämisoikeutta ja yksilöllisyyttä kunnioitetaan kaikissa tilanteissa. Kohtaamisissa pyritään rauhalliseen, kuuntelemaan ja johdonmukaiseen vuorovaikutukseen. Henkilöstö perehdytetään eettisiin periaatteisiin, vuorovaikutustaitojen käyttöön ja vaikeiden tilanteiden hallintaan, muistisairaiden

kohtaamiseen, haastavan käyttäytymisen ennaltaehkäisyyn, jotta jokainen työntekijä osaa toimia turvallisesti, ammatillisesti ja asiakasta kunnioittavalla tavalla.

Arjessa asiallinen kohtelu varmistetaan myös riittäväillä henkilöstöresursseilla ja työvuorosuunnittelulla, joka mahdollistaa kiireettömän kohtaamisen. Henkilöstö havainnoi aktiivisesti asiakkaiden vointia ja käyttäytymistä, jotta mahdolliset merkit turvattomuudesta, pelosta tai epäasiallisesta kohtelusta havaittaisiin varhaisessa vaiheessa. Jokainen työntekijä veloitetaan puuttumaan tilanteisiin, joissa asiakkaan oikeudet eivät toteudu ja tuomaan havainnot välittömästi esihenkilön tietoon. Mikäli epäkohta koskee yksikön esihenkilöä, ilmoitus annetaan suoraan Pienkoti Tyllintuvan johdolle.

Jos epäasiallista kohtelua epäillään tai havaitaan, tilanne käsitellään viipymättä. Ilmoituksen vastaanottaja (esihenkilö/johto) selvittää tapahtumien kulun, kuulee tarpeen mukaan asiakasta, henkilöstöä ja mahdollisia todistajia sekä dokumentoi havainnot ja toteuttaa tarvittavat toimet asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi. Tavoitteena on sekä turvata asiakkaan oikeudet että varmistaa, ettei vastaavaa tilannetta enää synny. Tarvittaessa käytetään työnohjausta, lisäkoulutusta tai muita työnantajan ohjaustoimia.

Pienkoti Tyllintuvan toimintakulttuurin tavoitteena on avoimuus ja oppiminen. Kaikki käsitellyt tapaukset käydään läpi henkilöstön kanssa tavoitteena vahvistaa ennakoivaa ja turvallista toimintaa sekä varmistaa, että asiallinen kohtelu toteutuu kaikissa tilanteissa.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023, 29 §) edellyttää palveluntuottajan ja palveluntuottajan henkilöstön tekemään ilmoituksen välittömästi salassapitosäännösten estämättä asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavista epäkohdista sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisin toimin hyvinvointialueelle ja/ tai valvontaviranomaiselle.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä.

Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena. Palveluntuottajan tai vastuuhenkilön menettelyä on pidettävä kiellettyinä vastatoimena, jos henkilön työ- tai virkasuhteen ehtoja heikennetään, palvelussuhde päätetään, hänet lomautetaan, häntä muutoin kohdellaan epäedullisesti tai häneen kohdistetaan muita kielteisiä seurauksia sen vuoksi, että hän on tehnyt 29§:n 2-4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tai osallistunut ilmoittamansa asian selvittämiseen. Kiellettyä on myös estää tai yrittää estää henkilöä tekemästä 2-4 momentin mukaista ilmoitusta. Pykälän 29§:n mukainen ilmoitusvelvollisuus ja sen ilmoittamistapa käydään läpi perehdytysvaiheessa ja

viikkopalavereissa. Ilmoituksen voi tehdä kirjallisesti tietokoneen työpöydältä löytyvällä lomakkeella.

Epäasiallisen kohtelun tilanteissa ja vakavissa vaaratilanteissa ilmoitus

hyvinvointialueelle tehdään lomakkeella [Yksityisen palveluntuottajan ilmoitus havaitusta epäkohdasta tai sen uhasta](#). Täytetty lomake toimitetaan Satakunnan hyvinvointialueen valvontayksikköön kirjaamon kautta sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@sata.fi. Osoitteesta valvontayksikko@sata.fi voi kysyä neuvoa epäkohtailmoituksen tekemiseen tai soittaa valvontayksikköön. Yhteystiedot löytyvät hyvinvointialueen verkkosivuilta <https://satakunnanhyvinvointialue.fi/tietoa-meista/palveluntuottajalle/>).

Muistutusten käsittely

Muistutusten käsittely on tärkeä osa asiakkaan oikeusturvaa ja palvelun laadun varmistamista. Muistutus antaa asiakkaalle ja hänen läheisilleen mahdollisuuden kertoa kokemastaan epäkohdasta tai virheestä palvelussa. Sen tavoitteena ei ole etsiä syyllisiä, vaan varmistaa, että mahdolliset puutteet toiminnassa tulevat esiin ja ne voidaan korjata. Muistutuksen käsittely on tärkeää myös siksi, että se vahvistaa yksikön avointa turvallisuuskulttuuria ja antaa arvokasta tietoa palvelun kehittämisen tueksi.

Jos on tapahtunut virhe tai asiakas/läheinen epäilee asian huonoa hoitoa, on ennen muistutuksen tekoa hyvä käydä keskustelu ilmoituksen tehneen asiakkaan/läheisen ja esihenkilön kesken. Asia voi korjaantua keskustelun jälkeen.

Sosiaalihuollon laatuun tai siihen liittyvään kohteluunsa tyytymättömänä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös asiakkaan laillinen edustaja, omainen tai läheinen. Muistutuksen voi tehdä vapaamuotoisesti kirjallisesti otsikoiden se ”muistutus”, mutta erityisestä syystä sen voi tehdä myös suullisesti. Muistutuksen tekoon löytyy ohjeet ja lomake mm. [Satakunnan hyvinvointialueen verkkosivuilta](#).

Muistutus lähetetään Satakunnan hyvinvointialueen kirjaamoon, Sairaalan tie 3, 28500 PORI tai kirjaamo@sata.fi. Muistutuksen vastaanottaa Satakunnan hyvinvointialueen vastuualueen palveluiden vastuualuejohtaja Sari Landvik (vammaisat) tai Pirjo Rehula (iäkkäät). Kun muistutus koskee Pienkoti Tyllintuvan palveluja, pyytää vastuualuejohtaja selvityksen Pienkoti Tyllintuvan esihenkilöltä.

Osakkaat käynnistävät selvitystyön, jossa arvioidaan tapahtumien kulku ja kuullaan tarvittaessa sekä asiakasta että henkilöstöä. Selvityksen tavoitteena on ymmärtää tilanteeseen vaikuttaneet tekijät ja tunnistaa mahdolliset toiminnalliset tai rakenteelliset puutteet. Jos muistutuksesta ilmenee tarve korjaaville toimenpiteille, ne määritellään ja toteutetaan viivytyksettä. Muistutukset käsitellään myös henkilökunnan palavereissa, joissa mietitään, miten vastaavat tilanteet voidaan estää tulevaisuudessa. Näin muistutukset toimivat konkreettisenä kehittämisen välineenä ja vahvistavat laatua.

Vastuualuejohtaja käsittelee saadun selvityksen ja antaa siihen asiakkaalle neljässä viikossa kirjallisen vastauksen, jossa kerrotaan tehdyt havainnot, selvityksen johtopäätökset ja mahdolliset jatkotoimet.

Asiakas/läheinen saa tarvittaessa apua muistutuksen laatimiseen Pienkoti Tyllintuvan henkilökunnalta sekä potilasasiavastaava/sosiaaliasiavastaava antavat tarvittaessa lisätietoja muistutuksen tekemiseen liittyen.

Mikäli asiakas ei ole tyytyväinen saamaansa muistutuksen vastaukseen tai tilanne ei korjaudu voi asiakas tehdä [kantelun](#) lupa- ja valvontavirastolle (www.lvv.fi). Asiakkaan tulee liittää liitteeksi tekemänsä muistutus ja siihen saatu vastaus.

Asiavastaavien tehtävät ja yhteystiedot

Sosiaaliasiavastaavan tehtävänä on:

- Neuvoa asiakkaita sosiaalihuollon asiakaslain (812/2000) ja varhaiskasvatuslain (540/2018) soveltamiseen liittyvissä asioissa.
- Neuvoa ja avustaa sosiaalihuollon asiakaslain 23 § mukaisen muistutuksen tekemisessä sekä neuvoa ja avustaa varhaiskasvatuslain 54 §:ssä tarkoitetun muistutuksen tekemisessä.
- Neuvoa, miten kantelu, oikaisuvaatimus, valitus, vahingonkorvausvaatimus tai muu asiakkaan sosiaalihuollon tai varhaiskasvatuksen oikeusturvaan liittyvä asia voidaan panna vireille toimivaltaisessa viranomaisessa.
- Tiedottaa asiakkaan oikeuksista.
- Koota tietoa asiakkaiden yhteydenotoista ja seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä sekä
- toimia muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi.

Potilasasiavastaavan tehtävänä on:

- Neuvoa potilaita potilaslain (785/1992) soveltamiseen liittyvissä asioissa.
- Neuvoa ja tarvittaessa avustaa potilasta tai potilaan laillista edustajaa, omaista tai muuta läheistä potilaslain 10 §:ssä tarkoitetun muistutuksen tekemisessä.
- Neuvoa, miten kantelu, oikaisuvaatimus, valitus, vahingonkorvausvaatimus, potilas- tai lääkevahinkoa koskeva korvausvaatimus tai muu potilaan terveydenhuollon oikeusturvaan liittyvä asia voidaan panna vireille toimivaltaisessa viranomaisessa.
- Tiedottaa potilaan oikeuksista.
- Koota tietoa potilaiden yhteydenotoista ja seurata potilaiden oikeuksien ja aseman kehitystä sekä
- toimia muutenkin potilaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi.

Asiavastaava toimii tehtävässään [asiavastaavalain 739/2023](#) mukaisesti riippumattomasti ja puolueettomasti. Hän ei tee päätöksiä eikä voi muuttaa niitä. Asiavastaava ei ota kantaa lääketieteelliseen hoitoon. ([Potilasasiavastaava ja sosiaaliasiavastaava - Satakunnanhyvinvointialue](#))

Sosiaaliasiavastaava

Satasairaala
Sairaalantie 3
28500 PORI
Puh. 044 7079132
sosiaaliasiavastaava@sata.fi

Potilasasiavastaavat

Satasairaala
Sairaalantie 3
28500 PORI
Puh. 02 627 6078
potilasasiavastaava@sata.fi

Kuluttajaneuvonta opastaa kuluttajia ja yrityksiä kuluttajaoikeudellisissa ongelma- ja riitatilanteissa. Jos valituksesi yritykselle ei tuota toivomaasi tulosta, ota yhteyttä kuluttajaneuvontaan. Neuvoja vastaa yhteydenottoon puhelimitse tai sähköpostilla noin viikon kuluessa. Vastauksen saat pääsääntöisesti puhelimitse. Yhteydenotto puhelimitse 09 5110 1200 tai täyttämällä kuluttajaneuvonnan asiointilomake verkko-osoitteessa <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/kuluttajaneuvonta/>

Itsemääräämisoikeuden toteutuminen ja rajoitustoimien periaatteet

Itsemääräämisoikeus on **asiakkaan ja potilaan perusoikeus**, joka tarkoittaa oikeutta päättää omista asioistaan, osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon ja vaikuttaa siihen, miten hänelle annettavat sosiaali- ja terveystalvet toteutetaan. Se sisältää oikeuden tehdä valintoja, kieltäytyä hoidosta, päättää omasta arjestaan ja tulla kuulluksi kaikissa tilanteissa, joissa hänen elämänsä koskevista asioista päätetään.

Itsemääräämisoikeus ei riipu henkilön toimintakyvyn tasosta tai iästä – myös muistisairas, vammainen tai muutoin tukea tarvitseva henkilö osallistuu päätöksiinsä niin paljon kuin hänen kykynsä ja olosuhteensa mahdollistavat.

Itsemääräämisoikeus on kaiken toiminnan lähtökohta. Pienkoti Tyllintuvassa itsemääräämisoikeutta tuetaan vahvistamalla asiakkaan osallisuutta ja osallistumista häntä koskeviin päätöksiin ja tarjoamalla valinnanmahdollisuuksia. Asiakas voi vaikuttaa arjen

sisältöön, päivärytmiin, hoivan toteutukseen ja elämänsä asioihin omien voimavarojensa mukaan.

Rajoitustoimenpiteitä voidaan käyttää vain, jos asiakkaan tai muiden henkilöiden turvallisuus on välittömässä vaarassa ja jos kaikki lievemmat keinot on ensin käytetty. Rajoitustoimet ovat aina viimesijaisia ja kestoiltaan mahdollisimman lyhyitä. **Rajoitustoimet eivät koskaan perustu henkilöstön työrauhan tai yksikön toiminnan sujuvuuden tarpeisiin.**

Jos asiakas itse pyytää tai haluaa järjestelyä, joka rajoittaa hänen liikkumistaan tai muuta perusoikeuttaan, tätä ei käsitellä varsinaisena rajoitustoimena, vaan hänen omana päätöksensä. Asiakkaan oma tahto kirjataan yksityiskohtaisesti toteuttamissuunnitelmaan, jotta hänen valintansa ja sen taustat ovat selkeästi näkyvissä. Tällaisessa tilanteessa henkilöstön on kuitenkin aina arvioitava, ymmärtääkö asiakas päätöksensä merkityksen ja kykeneekö hän ilmaisemaan oman tahtonsa luotettavasti. Lääkäri tekee kirjallisen ohjeistuksen asiakkaan turvallisuuden varmistamisesta ja tämä ohje on voimassa toistaiseksi.

Rajoitustoimenpiteen käyttö alkaa tilanteen arvioimisella. Henkilöstö pyrkii aina ensin rauhoittavaan vuorovaikutukseen, ympäristön muokkaamiseen ja ennakoiviin ohjauskeinoihin. Jos välitön vaara on olemassa, voidaan käyttää lyhytaikaista fyysistä ohjausta tai poistamista vaarallisesta tilanteesta. Pidempikestoisiin rajoituksiin tarvitaan lääkärin kirjallinen päätös. Rajoitustoimet dokumentoidaan yksityiskohtaisesti: peruste, käytetty keino, kesto, seuranta ja vaihtoehdot, joita yritettiin ennen rajoituksen käyttöä.

Rajoitusten aikana asiakasta seurataan jatkuvasti, ja toimenpide lopetetaan heti, kun se ei ole enää välttämätön. Tapahtuman jälkeen rajoitustilanne käsitellään jälkiselvityksenä, jossa arvioidaan syyt, vaikutukset ja ennaltaehkäisevät keinot tulevaisuutta varten. Asiakasta kuullaan tilanteen mahdollistamalla tavalla ja hänen kokemuksensa otetaan huomioon jatkosuunnittelussa. Pienkoti Tyllintuvassa on laadittu toimintaohje ”Itsemääräämisoikeus ja rajoitustoimenpiteet”.

Henkilöstö

Henkilöstö on Pienkoti Tyllintuvan toiminnan keskeinen voimavara. Laadukas asiakastyö edellyttää riittävää, ammattitaitoista ja osaavaa henkilöstöä, jonka työskentely on suunnitelmallista ja asiakaslähtöistä. Henkilöstöön kohdistuvat vaatimukset perustuvat palveluasumisen lainsäädäntöön sekä asiakkaiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden varmistamiseen. Siksi osaamisen ylläpitäminen ja henkilöstön jaksamisen tukeminen ovat keskeisiä laadunhallinnan tehtäviä.

Pienkoti Tyllintuvan ympärivuorokautisen asumispalveluiden hoivan- ja kuntoutuksen henkilöstöön kuuluu (htv) esihenkilön lisäksi 1 sairaanhoitajaa, 4 lähihoitajaa, 1 sosionomia (AMK) ja 1 hoiva-avustaja. Esihenkilöt (1 sairaanhoitaja, 1 sosionomi (AMK) ja 1 sosiaaliohjaaja) työskentelevät jatkuvasti myös hoitotyössä.

Pienkoti Tyllintuvassa on emäntä, joka huolehtii ruokahuollosta ja yleisten tilojen puhtaanapidosta.

Ammattioikeuksien tarkistaminen

Ennen työn aloittamista jokaisen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön oikeus harjoittaa ammattiaan tarkistetaan Valviran ylläpitämästä Terhikki- ja Suosikki-[rekisteristä](#). Rekisterihaun tekee esihenkilö tai hänen nimeämänsä vastuuhenkilö, ja tarkistus dokumentoidaan henkilöstöhallinnon järjestelmään. Ilman voimassa olevaa ammattioikeutta henkilö ei voi toimia laillistetussa tai nimikesuojatussa tehtävässä.

Ammattioikeudet tarkistetaan myös määräaikaissuoksissa, sijaisuuksissa ja silloin, kun työntekijä palaa pitkältä työvapaalta. Mikäli työntekijän ammattioikeudessa havaitaan muutoksia tai puutteita, työtehtävät keskeytetään välittömästi ja tilanne selvitetään lupa- ja valvontaviraston ohjeiden mukaisesti.

Mahdollisissa ostopalveluissa ja alihankintatyössä vastaavat tarkistukset tehdään aina ennen yhteistyön aloittamista. Alihankkijalta edellytetään kirjallista vahvistusta työntekijöidensä voimassa olevista oikeuksista ja Pienkoti Tyllintupa voi pyytää myös omat rekisteritarkistukset tehtäväksi ennen työskentelyn aloittamista.

Rikostaustaote pyydetään työnhakijalta vasta kun työnantaja on valinnut henkilön tehtävään ja ennen työsopimuksen tekemistä. Ote ei saa olla yli kuusi kuukautta vanha, ja sen toimittaa työnhakija itse suoraan esihenkilölle. Ote tarkistetaan esihenkilön tai nimetyn vastuuhenkilön toimesta. Itse otetta ei tallenneta tai kopioida, vaan nähtäväksi esittämisestä tehdään merkintä lain mukaisesti. Menettelyllä varmistetaan, että iäkkäiden ja vammaisten asiakkaiden turvallisuus toteutuu ja että yksikkö täyttää lakisääteiset velvoitteensa henkilöstön soveltuvuuden arvioinnissa.

Koulutuksen ja osaamisen varmistaminen

Pienkoti Tyllintuvassa varmistetaan, että jokainen työntekijä on koulutukseltaan ja osaamiseltaan tehtäviinsä soveltuva. Työhönottovaiheessa esihenkilö tarkistaa tutkintotodistukset ja muut osaamista osoittavat dokumentit ja ne tallennetaan henkilöstöhallintoon. Työhaastattelussa selvitetään hakijan aikaisempi kokemus, erityisosaaminen sekä valmiudet työskennellä iäkkäiden ja vammaisten asiakkaiden kanssa.

Uudet työntekijät perehdytetään yksikön toimintatapoihin, asiakasturvallisuuteen, rajoitustoimien periaatteisiin, lääkitysturvallisuuteen, riskienhallintaan ja omavalvonnan velvoitteisiin. Perehdytys on suunnitelmallinen ja dokumentoitu prosessi, jonka etenemistä seurataan perehdytyslomakkeella. Työntekijä ei voi toimia itsenäisesti ennen kuin perehdytys on riittävällä tasolla suoritettu.

Osaamista ylläpidetään säännöllisellä täydennyskoulutuksella. Henkilöstölle suunnitellaan vuosittainen koulutussuunnitelma. Henkilöstölle järjestetään asiakastarpeen mukaan erityiskoulutusta mm. palliatiivisen hoidon ja saattohoidon, muistisairauksiin liittyvän erityisosaamisen, turvallisen lääkehoidon, ravitsemuksen, haavanhoidon, apuvälineiden käytön, kaatumisten ehkäisyn, hygieniakoulutukset, kommunikoinnin tukikeinot, psyykkisen hyvinvoinnin ja päihdeosaamisen sekä haastavien tilanteiden hallinta. Näiden koulutusten avulla varmistetaan, että henkilöstö pystyy tukemaan iäkkäiden ja vammaisten asiakkaiden toimintakykyä, turvallisuutta ja hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Koulutuksiin osallistuminen dokumentoidaan ja niitä seurataan osana yksikön omavalvontaa.

Jos työntekijän osaamisessa havaitaan puutteita, hänelle laaditaan osaamisen kehittämissuunnitelma, jonka avulla varmistetaan, että hän saa tarvittavaa tukea ja koulutusta tehtäviensä suorittamiseen.

Kielitaidon varmistaminen

Pienkoti Tyllintuvassa varmistetaan, että henkilöstöllä on työtehtäviin riittävä suomen kielen taito. Kielitaito arvioidaan rekrytoinnin yhteydessä kirjallisesti ja suullisesti. Henkilöstön on pystyttävä kommunikoimaan selkeästi asiakkaiden ja omaisten/läheisten kanssa, ymmärtämään lääke- ja potilasohjeet, kirjaamaan asiakastietojärjestelmään sekä toimimaan turvallisesti moniammatillisissa tiimissä.

Jos työntekijän kielitaito ei täytä turvallisen työn vaatimuksia, hän ei voi toimia tehtävässä, johon liittyy kirjaamisvastuu, lääkehoito tai potilasturvallisuuteen vaikuttavia päätöksiä. Tarvittaessa työntekijälle tarjotaan tukea kielitaidon kehittämiseen, mikäli hänen muut valmiutensa soveltuvat yksikön tarpeisiin

Uusi työntekijä perehdytetään systemaattisesti. Perehdytykseen kuuluu toiminnan, asiakkaiden, tietojärjestelmien, lääkehoidon ja yksikön turvallisuuskäytäntöjen läpikäynti. Perehdytykseen sisältyy ohjattua työskentelyä kokeneempien työntekijöiden kanssa. Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan säännöllisillä keskusteluilla, johtamisen läpinäkyvyydellä ja henkilöstön virkistystoiminnalla.

Sijaisten käytön periaatteet

Pienkoti Tyllintuvan sijaisten käyttö perustuu asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseen sekä lakisääteisen henkilöstö- ja asiakkaan tarpeen mukaisen mitoituksen toteutumiseen kaikissa tilanteissa. Sijaisia käytetään silloin, kun vakituinen henkilöstö on poissa työstä esimerkiksi vuosiloman, sairausloman, koulutuksen tai muun työvapaan vuoksi. Sijaisten käytön tavoitteena on varmistaa, että asiakkaiden hoito, ohjaus ja arjen tuki toteutuvat keskeytyksettä ja laadukkaasti riippumatta yksikön henkilöstötilanteen vaihteluista.

Sijaiset valitaan ensisijaisesti niistä henkilöistä, jotka ovat jo perehtyneet yksikön toimintaan ja joiden osaaminen ja koulutus vastaavat tehtävän vaatimuksia. Pienkoti Tyllintuvassa on käytössä oma sijaisrengas, johon kuuluvat henkilöt ovat saaneet perehdytyksen yksikön toimintatapoihin, asiakaskunnan erityispiirteisiin, kirjaamiseen sekä turvallisuus- ja lääkehoitokäytäntöihin. Tarvittaessa käytetään myös ulkopuolisia sijaispalveluja, mutta tällöinkin työvuoron aloittaminen edellyttää riittävää perehdytystä, soveltuvaa koulutusta ja sopimusten noudattamista.

Ennen työvuoron aloittamista sijaisen koulutus, osaaminen ja tarvittavat ammattioikeudet varmistetaan samalla tavoin kuin vakituiselta henkilöstöltä. Jos tehtävään sisältyy lääkehoitoa, sijaista ei sijoiteta itsenäisiin lääkehoidon tehtäviin ilman voimassa olevia lääkehoidon lupia ja osoitettua osaamista. Lääkehoidon osaaminen tarkistetaan aina ennen työvuoroa ja tarvittaessa rajataan työtehtäviä turvallisuuden varmistamiseksi.

Sijaisten perehdytyksessä käydään läpi yksikön keskeiset toimintaperiaatteet, ajankohtaiset asiakastilanteet, mahdolliset riskit, tietosuoja, rajoitustoimien periaatteet sekä asiakkaiden yksilölliset tuen tarpeet. Perehdytyksestä vastaavat yksikön esihenkilö tai nimetyt vastuuhoidajat, ja perehdytys dokumentoidaan osaksi henkilöstöhallinnon järjestelmää. Jos

sijainen työskentelee yksikössä toistuvasti, perehdytystä syvennetään tarveharkinnan mukaan.

Sijaisten käyttöä seurataan osana yksikön omavalvontaa, ja esihenkilö arvioi säännöllisesti sijaisresurssien riittävyyttä, osaamista ja työn laatua. Mahdollisista poikkeamista tai epäselvyyksistä keskustellaan sijaisen kanssa viivytyksettä, ja tarvittaessa tehtäviä rajataan tai sijaisuutta ei jatketa. Asiakkaiden ja henkilöstön palautetta hyödynnetään sijaistoiminnan kehittämisessä.

Pienkoti Tyllintuvassa sijaisten käytön periaatteena on, että asiakkaan arki jatkuu mahdollisimman normaalisti, turvallisesti ja yksilöllisesti henkilöstön vaihtuvuudesta huolimatta. Sijaiset toimivat osana moniammatillista tiimiä ja sitoutuvat samoihin arvoihin, toimintatapoihin ja laatuvaatimuksiin kuin vakituinen henkilöstö.

Opiskelijat

Pienkoti Tyllintuvassa opiskelijat voivat toimia sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden tehtävissä ainoastaan siinä laajuudessa kuin **laki sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)** sallii. Lain 3 §:n mukaan opiskelija voi toimia tilapäisesti ammattihenkilön tehtävissä, mikäli hänen koulutuksensa on edennyt riittävästi ja työ tapahtuu aina laillistetun ammattihenkilön **johdon ja valvonnan alaisena** (559/1994, 15 §). Opiskelija ei saa toimia tehtävissä, jotka edellyttävät itsenäistä ammatinharjoittamisoikeutta tai lääkehoitoon liittyviä erillisiä lupia.

Ennen harjoittelun tai sijaisuuden aloittamista esihenkilö varmistaa opiskelijan opiskeluoikeuden, opintojen etenemisen ja sen, että opiskelijan osaaminen vastaa suunniteltuja työtehtäviä. Arvio perustuu ammattihenkilölain lisäksi **sosiaalihuoltolain (1301/2014)** veloitteeseen huolehtia palvelun asianmukaisesta toteuttamisesta sekä **asiakaslain (812/2000) 4-5 §:n** vaatimukseen asiakkaan turvallisuudesta ja hyvän hoidon periaatteista.

Opiskelijalle nimetään aina ohjaaja, joka vastaa siitä, että opiskelija saa perehdytyksen yksikön toimintatapoihin, potilasturvallisuutta koskeviin ohjeisiin ja kirjaamiskäytäntöihin. Ohjaaja seuraa opiskelijan työskentelyä, varmistaa ohjauksen riittävyyden ja huolehtii, ettei opiskelija tee tehtäviä, joihin hänen osaamisensa tai lakisääteinen oikeutensa ei riitä. Lääkitysturvallisuuteen liittyvissä tehtävissä noudatetaan yksikön lääkehoitosuunnitelmaa ja [lääkehoitoa](#) saa toteuttaa vain tehtävään koulutettu, luvallinen henkilö.

Opiskelijan työskentelyä arvioidaan jatkuvasti, ja ohjaaja raportoi havainnot esihenkilölle ja opiskelijan ohjaavalle opettajalle. Mikäli opiskelijan osaamisessa ilmenee puutteita tai työskentely ei täytä turvallisuusvaatimuksia, hänen tehtäviään rajataan välittömästi. Kaikki päätökset ja rajaukset dokumentoidaan omavalvonnan ja opiskelijan turvallisen ohjauksen varmistamiseksi.

Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Henkilöstön määrä ja osaaminen vaikuttavat suoraan palvelun laatuun ja asiakkaiden turvallisuuteen. Riittävyys tarkoittaa sitä, että ammattihenkilöstöä on oikea määrä suhteessa asiakkaiden toimintakykyyn, tarpeisiin ja hoitoisuuteen. Riittävyyden varmistaminen on tärkeää, koska vähäinen tai väärin kohdennettu henkilöstö lisää merkittävästi riskiä virheille, viivästyksille ja asiakkaan hyvinvoinnin heikkenemiselle.

Pienkoti Tyllintuvassa henkilöstömitoitus noudattaa **vanhuspalvelulakia (980/2012)** ja sen mukaista vähimmäismitoitusta **0,6**. Mittoitus perustuu asiakkaiden hoitoisuuden ja toimintakyvyn arviointiin, RAI-arviointiin ja mitoitusta seurataan esihenkilön toimesta. Mikäli asiakkaiden palveluntarve kasvaa, henkilöstöä lisätään viivytyksettä, jotta **sosiaalihuoltolain (1301/2014)** edellyttämä turvallinen ja riittävä palvelu toteutuu.

Resursoinnissa varmistetaan riittävä määrä laillistettuja ja nimikesuojattuja ammattihenkilöitä sekä lääkehoitoon perehtynyttä henkilöstöä **ammattihenkilölain (559/1994)** mukaisesti. Mitoituksen toteutuminen dokumentoidaan ja mahdolliset poikkeamat dokumentoidaan ja korjataan välittömästi osana omavalvonnan seurantaa.

Henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi työvuorot suunnitellaan huolellisesti ja niihin tehdään tarvittaessa muutoksia tilanteen mukaan. Jos tilapäinen henkilöstövaje syntyy esimerkiksi sairastumisen vuoksi, käytetään sijaisrinkiä tai hyödynnetään yksikön sisäistä joustoa.

Riittävyyden seuranta ei ole vain resurssien laskemista, vaan jatkuvaa arviointia siitä, miten henkilöstö ehtii toteuttaa asiakkaiden palvelut laadukkaasti. Henkilöstö tuo esihenkilölle tiedoksi mahdolliset epäkohdat henkilöstövajeessa. Jos esihenkilö havaitsee, että henkilöstö ei riitä turvaamaan asiakastyön laatua, hän tekee muutoksia välittömästi. Henkilöstön riittävyyden arvioinnista raportoidaan myös johdolle, jotta resursseja voidaan suunnitella pidemmällä aikavälillä.

Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Monialainen yhteistyö tarkoittaa sitä, että eri alojen ammattilaiset työskentelevät yhdessä asiakkaan parhaaksi. Se on erityisen tärkeää Pienkoti Tyllintuvassa, koska asiakkailla on usein monimutkaisia ja laaja-alaisia palvelutarpeita. Monialainen yhteistyö varmistaa, että kukin ammattilainen tuo palveluun oman erityisosaamisensa ja että asiakkaan kokonaisuus pysyy hallittuna. Yhteistyö edistää palvelun vaikuttavuutta ja estää tilanteita, joissa asiakkaan tarpeet jäisivät huomiotta jonkin osa-alueen puuttuvan tiedon vuoksi.

Yhteistyö toteutuu suunnitelmallisesti, ja asiakas voi olla mukana yhteisissä palavereissa, joissa sovitaan palvelun tavoitteista ja keinoista niiden saavuttamiseksi. Tarpeenmukainen aloite yhteydenpitoon asiakkaan omatyöntekijään voi tulla asiakkaalta, omaiselta/läheiseltä, omahoitajalta tai omatyöntekijältä itseltään.

Tiedonkulku on tärkeä osa monialaista yhteistyötä. Tietoa jaetaan kirjallisten merkintöjen, yhteisten palaverien ja sähköisten järjestelmien kautta. Jokainen ammattilainen kirjaa oman osuutensa asiakkaan palvelusta, jotta kokonaisuus pysyy läpinäkyvänä ja ajantasaisena.

Yhteistyö on koordinoitua ja esihenkilö ja /tai omahoitaja varmistaa, että kaikki tarvittavat henkilöt kutsutaan mukaan asiakkaan asioiden käsittelyyn.

Henkilöstö varmistaa, että asiakas pääsee hänelle varattuihin sosiaali- ja terveystalouteihin mm. hammaslääkäriin ajoissa ja turvallisesti saattajan kera, jos se on tarpeen.

Pienkoti Tyllintuvan asiakkaan on mahdollista saada myös muita palveluita, joita hän jokapäiväisessä elämässään mahdollisesti tarvitsee. Tyllintuvassa käy säännöllisesti parturi ja jalkahoitaja, ja asukkaat voivat käyttää heidän palvelujaan omakustannushintaan. He voivat myös käyttää itse valitsemiaan palveluntarjoajia. Henkilökunta auttaa asiakkaan muidenkin kuin sote-palveluiden järjestämisessä, kuten fysioterapia.

Toimitilat ja välineet

Toimitilat ja välineet luovat perustan turvalliselle ja toimivalle arjelle. Ne vaikuttavat merkittävästi siihen, miten asiakkaat voivat liikkua, osallistua, levätä ja elää yksikössä. Tilojen tulee olla esteettömät, turvalliset ja asiakkaiden tarpeisiin sopivat. Niiden on myös tuettava henkilöstön ergonomiaa ja työskentelyn sujuvuutta.

- **Sisätilat:**

Tyllintuvan tilat mahdollistavat sekä asukkaan yksityisyyden tarpeen että yhteisöllisyyden kokemuksen toteutumisen asukkaiden arjessa. Tyllintuvassa tärkeänä on kodinomaisuus, joka näkyy mm. asukkaiden huoneiden sisustuksessa heidän omien mieltymysten mukaan. Asukkaat saavat itse sisustaa huoneensa kotoa tuoduilla tavaroilla. Näin ollen jokaisen asukkaan huoneessa on aivan oma ilmeensä. Yleisissä tiloissa on huomioitu siisteys ja esteettömyys. Käytävillä on sijoitettu kaiteita, joista voi ottaa tukea.

Tyllintuvan tiloihin kuuluu:

- 12 asukashuonetta, joista 11 on tällä hetkellä yhden hengenhuoneita ja 1 kahden hengen huone. Asukkaille on varattuna huoneessa hoitosänky, yöpöytä sekä kaapistot. Tarvittaessa huonetta voidaan sisustaa muilla kalusteilla.
- Ylä- ja alakerrassa olevat oleskeluhuoneet. Huoneissa on nojatuoleja, ja riittävästi tilaa pyörätuoleille. Huoneissa on televisiot, ja tilaa monenlaiseen toimintaan. Tiloista löytyy kirjoja, lehtiä sekä erilaisia lautapelejä sekä mm. hernepusseja ja virikkeellistä tekemistä.
- Ylä- ja alakerran tilavat ruokailuhuoneet, joissa on tilaa aterioida, ja ruokailujen välissä järjestää tarpeenmukaista toimintaa kuten lukea lehtiä, pelata bingoa, tai leipoa.
- Neljä inva-vessaa / suihkutilaa (ylä- ja alakerrassa)
- + 1 wc-tila yläkerrassa

- Sauna ja suihkutila
- Ruoka-ainevarasto alakerrassa
- Pyykkitupa ja siivousvälinevarasto alakerrassa
- Henkilökunnan sosiaalitila ja pukuhuone
- Toimisto ja lääkehuone

- **Ulkotilat:**
 - Pienkoti Tyllintuvan takapiha on kokonaisuudessaan aidattu, ja se on asukkaiden käytettävissä. Piha-alue on puutarhamainen, ja siellä on erilaisia laatoitettuja terassialueita ja huvimaja. Ulkona on ruoanvalmistusmahdollisuuksia, ja etenkin kesäaikaan käytössä on grilli, savustin sekä muurikka. Pihasta löytyy pöytäryhmiä ja puutarhakeinu.
 - Yläkerrasta pääsee takapihalle kahta eri reittiä.
 - Etupiha on esteetön, ja kulkuväylät sorastettu. Piha-alue on valaistu.
 - Suulirakennus tarjoaa mahdollisuuksia järjestää kesä-aikaan tapahtumia.
 - Jätekatos sijaitsee tienvarressa.
 - Iso pysäköintialue sekä vieraiden, että henkilökunnan ajoneuvoja varten. Henkilökunnan käytössä on sähköpistokkeelliset pysäköintipaikat.

Toimitiloihin liittyvät riskit ja niiden ehkäisy

Pienkoti Tyllintuvan toimitilojen turvallisuus ja toimivuus ovat olennainen osa asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamista. Tilaturvallisuuteen liittyvät riskit arvioidaan säännöllisesti, koska iäkkäiden ja vammaisten asiakkaiden toimintakyky, liikkumisen haasteet ja terveydentilan vaihtelut edellyttävät erityistä huolellisuutta ympäristön suunnittelussa ja ylläpidossa. Riskienhallinta perustuu sekä päivittäiseen havainnointiin että kiinteistön pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen ylläpitoon.

Tilojen siisteys, jätehuolto, ilmanvaihdon toimivuus ja ulkoalueiden kunnossapito muodostavat osan päivittäistä turvallisuutta. Päivittäinen siivous ja säännöllinen tekninen huolto ehkäisevät liukastumis- ja hygieniavaaroja sekä varmistavat viihtyisän ja turvallisen ympäristön. Myös

hätäpoistumisreittien esteettömyys ja paloturvallisuusjärjestelmien toimivuus tarkistetaan osana säännöllistä kiinteistön ylläpitoa.

Lisäksi kiinteistön turvallisuutta arvioidaan turvallisuuskävelyillä, joissa tarkastetaan mm. poistumisreitit, paloilmoittimet, sammuttimet, ulkovalot ja mahdolliset esteet kulkuväylillä. Kiinteistön tekniset järjestelmät – kuten paloturvallisuusjärjestelmät, ilmanvaihto ja sähköjärjestelmät – huolletaan suunnitelmallisesti, jotta ne toimivat häiriöttömästi kaikissa tilanteissa. Pelastussuunnitelma pidetään ajan tasalla ja henkilöstö harjoittelee tarvittavat toimintatavat säännöllisesti.

Rakennuksen tekniisiin riskeihin voivat kuulua vesivuodot, sähköhäiriöt, ilmanvaihdon puutteet ja lämpötilan vaihtelut. Nämä voivat vaarantaa asiakkaiden terveyden tai aiheuttaa laajempia häiriöitä palvelutuotantoon. Pienkoti Tyllintuvan kiinteistön hoidosta vastaavat osakkaat. He toteuttavat ennakoivia huoltokierroksia, seuraavat talotekniikan toimintaa ja reagoivat nopeasti ilmoitettuihin vikoihin. Osakkaiden toiminta perustuu vuosittaiseen ylläpitosuunnitelmaan, jossa määritellään järjestelmien määräaikaishuollot, tekniset tarkastukset ja tulevien vuosien korjaus- ja investointitarpeet.

Sisäilmaan liittyviä riskejä hallitaan seuraamalla ilmanvaihdon toimintaa, huolehtimalla siivouksen toteutumisesta ja tarkastamalla pintarakenteiden kuntoa. Mahdollisissa epäilytilanteissa käytetään tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita laadun varmentamiseksi. Myös lukitusjärjestelmät ovat osa tilaturvallisuutta. Ovien automatiikkaa seurataan, ja osakkaat varmistavat, että tekniset ratkaisut toimivat häiriöttömästi ja estävät asiattoman kulkemisen ja että asiakkaat eivät pääse vahingossa tiloihin, jotka eivät ole heille turvallisia.

Pitkäjänteisessä kiinteistön ylläpidossa huomioidaan rakennuksen koko elinkaari. Suunnitelmallinen huolto ja ennakoiva kunnossapito ehkäisevät riskejä ennen niiden syntymistä ja varmistavat, että kiinteistö säilyy terveellisenä, turvallisena ja toimivana myös pitkällä aikavälillä. Osakkaiden dokumentoitu huoltokirja toimii työkaluna, jonka avulla seurataan toteutettuja huoltoja, havaitut riskit ja korjaustoimenpiteet sekä tulevien vuosien kehittämistarpeet.

Henkilöstöllä on keskeinen rooli riskien havaitsemisessa. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus ilmoittaa havaitsemansa turvallisuuspuutteet viipymättä esihenkilölle tai huoltoryhmälle, jotta korjaukset voidaan toteuttaa nopeasti. Näin pienet viat eivät pääse kehittymään suuremmiksi riskeiksi ja asiakasturvallisuus pysyy varmistettuna.

Pienkoti Tyllintuvan tilaturvallisuus perustuu ennakkointiin, selkeisiin vastuunjakoihin, nopeasti reagoivaan toimintaan osakkaiden toimesta sekä jatkuvaan riskien arviointiin ja korjaaviin toimiin, joilla varmistetaan turvallinen ja esteetön elinympäristö kaikille asiakkaille.

Välineisiin liittyvät riskit ja niiden ehkäisy

Pienkoti Tyllintuvan välineistö on suunniteltu ja huollettu niin, että se tukee turvallista käyttöä ja soveltuu monenlaiseen toimintakykyyn. Laitteet ovat säännöllisesti huollettavia, tarkastettavia tai kalibroitavia ja niistä löytyy laitekortit.

Pienkoti Tyllintuvassa välineiden turvallinen käyttö on osa asiakas- ja potilasturvallisuuden kokonaisuutta. Välineisiin liittyvät riskit ovat sekä teknisiä, toiminnallisia että tietosuoja- ja yksityisyyttä koskevia. Koska suurin osa asiakkaista on iäkkäitä, toimintakyvyltään heikentyneitä tai avun varassa, apuvälineiden ja hoitovälineiden asianmukainen kunto ja turvallinen käyttö ovat välttämättömiä sekä asiakkaiden että henkilöstön turvallisuuden kannalta.

Välineisiin liittyvät tekniset riskit voivat johtua rikkoutuneista, kuluneista tai virheellisesti huolletuista välineistä. Erityisesti nostimet, hoitosängyt, suihkutuolit, pyörätuolit ja muut sähköllä tai mekaniikalla toimivat hoitovälineet voivat aiheuttaa vaaratilanteita, kuten kaatumisia, puristumisia tai liikeratojen hallitsemattomia muutoksia. **Pienkoti Tyllintuvan kiinteistön huollossa vastataan vain sellaisista huoltotoimista, jotka eivät edellytä valmistajan erityistä pätevyyttä. Teknistä osaamista vaativat toimet tekee laitetoimittaja tai sertifioitu huoltoliike.**

Asiakkaiden omat apuvälineet tulevat hyvinvointialueen apuvälinelainaamosta, joka vastaa niiden sovituksista, huollosta ja korjauksista. Henkilöstö arvioi välineiden kuntoa käytön yhteydessä ja ilmoittaa viipymättä mahdollisista vioista omahoitajalle, joka ottaa yhteyden apuvälinelainaamoon. Tarvittaessa asiakkaalle hankitaan väliaikainen korvaava apuväline, jotta liikkuminen ja arjessa selviytyminen eivät vaarannu.

Toiminnallisiin riskeihin liittyy erityisesti käyttäjän osaaminen ja välineiden oikeaoppinen käyttö. Virheellinen käyttö, puutteellinen perehdytys tai väärä työskentelyasento voivat johtaa hoitovirheisiin, tapaturmiin tai nostotilanteissa sekä asiakkaan että henkilöstön loukkaantumisiin. Tämän ehkäisemiseksi henkilöstölle annetaan kattava perehdytys välineiden turvallisesta käytöstä, valmistajien käyttöohjeista ja ergonomisista työskentelytavoista. Uusia välineitä ei oteta käyttöön ennen kuin ne on esitelty henkilöstölle ja heidän osaamisensa on varmistettu. Työskentelyssä korostetaan työparin käyttöä riskialttiissa tilanteissa.

Tietosuojaan ja asiakkaiden yksityisyyteen liittyvät riskit voivat liittyä välineisiin, joita käytetään asiakaskohtaamisissa tai joissa käsitellään henkilötietoja ([703/2023](https://www.finlex.fi/fi/laki/kauppalaki/703/2023), asiakastietolaki). Asiakkaiden intymiteetti turvataan asianmukaisilla tilajärjestelyillä, näkösuojilla ja sillä, että välineitä käytetään ympäristössä, jossa asiakkaan yksityisyys toteutuu häiriöttä.

Riskien ehkäisy perustuu ennakoivaan huoltoon, säännöllisiin turvallisuuskävelyihin, välineiden CE-merkintöjen ja käyttöohjeiden noudattamiseen sekä laitekortin järjestelmälliseen ylläpitoon. Henkilöstö on velvollinen poistamaan vioittuneet välineet käytöstä ja raportoimaan havaitut puutteet ilman viivettä.

Pienkoti Tyllintuvan välineisiin liittyvien riskien hallinta perustuu ennakkointiin, nopeaan reagointiin, henkilöstön osaamisen varmistamiseen, apuvälinelainaamon ja laitetoimittajien asiantuntemukseen sekä asiakkaiden yksityisyyttä ja turvallisuutta koskevien periaatteiden

johdonmukaiseen noudattamiseen. Näiden toimenpiteiden avulla varmistetaan, että kaikki käytössä olevat välineet ovat turvallisia, toimivia ja asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin soveltuvia kaikissa tilanteissa.

Toimitiloille tehdyt tarkastukset

Palotarkastus, palo- ja pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuusselvitys	20.2.2026
Alkusammutusjärjestelmän tarkastus Alarm Control	4.2.2026
Paloilmaisinjärjestelmän tarkastus Alarm Control	26.2.2025
Työterveyshuollon työpaikkaselvityskäynti	18.10.2024
Työterveyden toimintasuunnitelma 1.1.2026 - 31.12.2029	
Valvontasuunnitelman mukainen OIVA - seurantatarkastus	18.2.2026
Terveydensuojelulain mukainen seurantatarkastus	22.9.2023
Satakunnan hyvinvointialueen tarkastuskäynti	14.4.2026

Lääkinnälliset laitteet

Lääkinnällisten laitteiden ja teknologian turvallinen käyttö on olennainen osa asiakkaiden hyvinvointia ja potilasturvallisuutta. Laitteilla tarkoitetaan kaikkia välineitä, joiden avulla toteutetaan asiakkaan hoitoa, toimintakyvyn arviointia tai päivittäistä perushoitoa. Niiden asianmukainen toiminta on tärkeää, sillä virheellinen käyttö tai huoltamaton laite voi aiheuttaa asiakkaalle vahinkoa tai vaaratilanteen. Tietojärjestelmien turvallisuus puolestaan varmistaa, että asiakkaan tiedot ovat turvassa ja käytettävissä silloin, kun niitä tarvitaan.

Pienkoti Tyllintuvassa varmistetaan, että ammattikäytössä olevat lääkinälliset laitteet, välineet ja tarvikkeet täyttävät **lääkinnällisistä laitteista annetun lain (719/2021)** sekä **EU:n MD**-asetusten vaatimukset. [Fimean](#) lääkinällisten laitteiden verkkosivut on päivitetty MD-asetuksen mukaisiksi. Fimea valvoo lääkinällisten laitteiden vaatimustenmukaisuutta ja alan toimijoita Suomessa.

Kaikki terveydenhuollon laitteet huolletaan laki terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista (629/2010) mukaisesti vain siihen valtuutettujen ja koulutettujen ammattilaisten toimesta.

Terveydenhuollon laitteilla ja tarvikkeilla tarkoitetaan välineitä, ohjelmistoja, materiaaleja ja muita tarvikkeita, joita käyttävät sekä ammattilaiset että asiakkaat ja potilaat. Näihin kuuluvat esimerkiksi hoivasängyt, apuvälineet, verenpainemittarit, henkilönostimet. Lääkinällisiä laitteita voivat olla myös digitaaliset ratkaisut, kuten ohjelmistot ja sovellukset, jotka tukevat sairauksien seurantaa tai diagnostiikkaa. Esimerkkinä tästä on

asiakastietojärjestelmämme (HILKKA), joka auttaa hoidon toteutumisen ja asiakkaan tilan seurannassa.

Pienkoti Tyllintuvassa lääkinälliset laitteet pidetään hyvässä kunnossa säännöllisellä huollolla ja tarkastuksilla. Jokainen laite, myös muut kuin lääkinälliset laitteet ja välineet tarkistetaan ennen käyttöä, ja jos laitteessa havaitaan poikkeama, se poistetaan heti käytöstä ja asiasta ilmoitetaan esihenkilölle. Laitetoimittajan laitteiden käyttöohjeet pidetään näkyvillä ja henkilöstölle järjestetään ohjausta ja koulutusta laitteiden turvalliseen käyttöön. Laitteiden huoltotiedot dokumentoidaan, jotta voidaan varmistaa, että huollot toteutuvat ajallaan. Lääkinälliset laitteet on kirjattu laiterekisteriin.

Sekä lääkinällisten laitteiden ammattimaiset käyttäjät että laitteiden valmistajat ovat veloitettuja ilmoittamaan Fimealle lääkinällisistä laitteista aiheutuneista vaaratilanteista ja mahdollisista vaaratilanteista.

Pienkoti Tyllintupa ilmoittaa vaaratilanteista Fimealle täyttämällä ja toimittamalle alla olevan PDF-lomakkeen osoitteeseen laitevaarat@fimea.fi.

- [Käyttäjän vaaratilanneilmoituslomake \(pdf\)](#)

Kiireellisissä tapauksissa ilmoitus tehdään ensin puhelimitse 029 522 3341, mutta ilmoitus tehdään viipymättä myös kirjallisena.

[Lääkinällisten laitteiden turvallinen käyttö - opas](#) laiteosaamisen varmistamiseen on laadittu edistämään lääkinällisten laitteiden osaamisen hallintaa ja lisäämään tietoisuutta lääkinällisiin laitteisiin liittyvästä lainsäädännöstä. Oppaan tavoitteena on auttaa tunnistamaan tekijöitä, jotka edistivät laitteiden turvallista käyttöä (STM:n julkaisuja 2024:3).

Tietojärjestelmät

Pienkoti Tyllintuvassa on käytössä HILKKA asiakastietojärjestelmä, joka löytyy Lupa- ja valvontaviraston ylläpitämästä Astorirekisteristä.

Lupa- ja valvontavirasto (lvv) valvoo sosiaalihuollon asiakastietojen ja terveydenhuollon potilastietojen käsittelyyn tarkoitettujen tietojärjestelmien olennaisten vaatimusten toteutumista ([Astori rekisteri](#)). LVV valvoo myös [NIS-direktiivin](#) (EU:n kyberturvallisuusdirektiivi) perusteella terveydenhuollon verkko- ja tietoturvallisuutta.

Hyvinvointialue vaatii ostopalvelutuottajiltaan tietoturva-vaatimusten täyttymistä sekä rekisterien ja henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta osana sopimushallintaa. Sopimuksiin liitetään DPA sopimus eli henkilötietojen käsittelysopimus ja Sata-alueen tietojenkäsittelyn tietoturvallisuusvaatimukset sopimusliite. Yhteistyösopimuksissa teknologiatoimittajien ja huoltopalvelujen kanssa varmistetaan, että saatavilla on riittävä huolto- ja tukipalvelu, joka vastaa nopeasti vikatilanteisiin kriittisten palveluiden osalta. Lisäksi huolehditaan siitä, että teknologiatoimittaja on veloitettu antamaan säännöllisiä päivityksiä ja huoltoja teknologian toimivuuden takaamiseksi viiveettä.

Osakkaat vastaavat siitä, että työntekijät ovat tietoisia ajantasaisista ohjeista ja toimivat niiden mukaisesti. Tietojärjestelmien osalta työntekijät käyttävät henkilökohtaisia tunnuksia ja

salasanoja. Jokainen kirjaus tehdään välittömästi tai viimeistään työvuoron aikana ja selkeästi asiakkaan tilanteen mukaiseksi. Tietojärjestelmään tallennetut tiedot ovat vain asiakastyöhön liittyvien työntekijöiden käytettävissä, eikä järjestelmästä tulosteta turhia paperikopioita.

Tietoturvapoikkeamat ilmoitetaan osakkaille, jotka arvioivat tilanteen ja käynnistävät tarvittavat toimet. Henkilöstö perehdytetään tietoturvaan ja tietosuojaan jo työsuhteen alussa.

Sähköisten laitteiden ja välineiden osalta varmistetaan, että ne täyttävät tietosuoja- ja tietoturvavaatimukset ja että asiakkaan tiedot kirjataan suoraan asianmukaiseen asiakastietojärjestelmään.

Teknologiaa häiriöitä ovat esimerkiksi verkkoyhteyksien katkokset, laiteviat, ohjelmistojen päivityksistä aiheutuvat käyttökatkot, mahdolliset kyberturvallisuushahat ja kirjautumisjärjestelmien häiriöt. Näihin varaudutaan etukäteen ohjeistuksella, varalaitteilla ja toimintamalleilla, jotka turvaavat hoidon jatkuvuuden kaikissa olosuhteissa.

Mahdollisiin järjestelmähäiriöihin varaudutaan varmistamalla, että **asiakkaan ajantasainen toteuttamissuunnitelma ja lääkelista ovat aina myös paperiversiona asiakaskansiossa**. Näin taataan hoidon jatkuvuus ja turvallinen toteutuminen myös tilanteissa, joissa sähköiset järjestelmät eivät ole käytettävissä. Kansioita säilytetään lukitussa tilassa, johon on pääsy vain hoitohenkilökunnalla.

Jos tietojärjestelmä on poissa käytöstä, tehdään päivittäiset manuaalikirjaukset asiakaskansioon tarkkoine päivämäärä- ja kellonaikoinen. Kirjaukset siirretään järjestelmään niin pian kuin se on mahdollista ja siirron yhteydessä merkitään kirjaamisen viiveen syy.

Pienkoti Tyllintuvan verkkopalveluista vastaavat osakkaat, jotka huolehtivat tietojärjestelmien toimivuudesta, tietoturvasta ja varajärjestelyistä. Osakkaat tekevät yhteistyötä verkkopalvelutoimittajan kanssa mahdollisten teknologiaan liittyvien riskien tunnistamisessa, hallinnassa ja niihin varautumisessa. Varautuminen sisältää säännölliset varmuuskopioinnit, joiden ylläpidosta vastaa Myneva, sekä selkeät toimintaohjeet tilanteisiin, joissa järjestelmät eivät ole käytettävissä.

Asiakastietolain 90§ mukainen poikkeamailmoitus

Tietojärjestelmien olennaisten vaatimusten poikkeamista ja tietoverkkoihin kohdistuvista tietoturvallisuuden häiriöistä esimies ilmoittaa tietojärjestelmäpalvelun tuottajalle ja valvoville viranomaisille.

Mikäli tietojärjestelmän vaatimusten täyttymisessä on merkittävä poikkeama, ilmoitetaan siitä tietojärjestelmäpalvelun tuottajalle. Jos poikkeama voi aiheuttaa merkittävän riskin asiakasturvallisuudelle tai tietoturvalle, ilmoitetaan siitä myös hyvinvointialueelle ja lupa- ja valvontavirastolle (<https://lvv.fi/sosiaali-ja-terveydenhuolto/merkittava-poikkeama>), ilmoituslomake löytyy verkkosivuilta. Jos järjestelmä kuuluu A-luokkaan, ilmoitetaan merkittävästä poikkeamasta myös Kelan Kanta-palveluille. Merkittävästä poikkeamasta ilmoitetaan myös kaikille järjestelmän käyttäjille.

Asiakastietolain (703/2023, 77§ ja THL:n määräys 3/2024) mukainen tietoturvasuunnitelma on laadittu ja hyväksytty 18.3.2026 ja siitä vastaa Susanna Jalonen.

Teknologian käyttö

Pienkoti Tyllintuvassa teknologian käyttöä suunnitellaan ja arvioidaan huolellisesti sen varmistamiseksi, että kaikki käytössä olevat laitteet ja järjestelmät ovat palvelun tarpeisiin soveltuvia, turvallisia ja asiakasta aidosti hyödyttäviä.

Ennen uuden teknologian käyttöönottoa arvioidaan sen tarkoituksenmukaisuus, toimintavarmuus ja turvallisuus suhteessa ikääntyneiden ja vammaisten asiakkaiden toimintakykyyn. Arvioinnissa tarkastellaan myös laitteen CE-merkintöjä, valmistajan ohjeita, huoltovaatimuksia ja tietoturva.

Henkilöstö perehdytetään huolellisesti jokaisen laitteen käyttöön, toimintaperiaatteisiin, rajoituksiin ja turvallisiin työskentelytapoihin ja he saavat käytännön opastusta ennen laitteen itsenäistä käyttöä. Teknologian mahdollisiin häiriötilanteisiin varaudutaan ennakkoon ja yksikössä on selkeä toimintamalli tilanteisiin, joissa järjestelmät eivät toimi. Manuaaliohjeet otetaan käyttöön välittömästi ja niitä käytetään koko häiriön ajan. Lisäksi käytettävistä laitteista on varakapasiteettia (mm. akkujen lataus) ja huoltoviiveisiin varaudutaan sopimalla toimittajien kanssa riittävän nopeista tukipalveluista.

Teknologian käytössä huomioidaan aina asiakkaan yksilölliset tarpeet ja itsemääräämisoikeus. Jokaisen asiakkaan kohdalla arvioidaan, miten teknologia tukee hänen toimintakykyään ja turvallisuuttaan ja miten laite vaikuttaa hänen arkeensa, yksityisyyteensä ja kokemukseensa omasta päätösvallasta. Asiakkaalle kerrotaan ymmärrettävästi, miksi teknologiaa käytetään ja mihin sillä pyritään, ja tarvittaessa mukaan otetaan omainen tai edunvalvoja. Mitään teknologiaa ei käytetä ilman asiakkaan suostumusta, ellei kyseessä ole erikseen säädetty lain mukainen tilanne esimerkiksi asiakkaan etu. (SHL [4§](#), & **Laki potilaan asemasta ja oikeuksista** [785/1992](#), 6§).

Käytössä on ns. **mekaanista teknologiaa** kuten apuvälineet ja hoitotekniset välineet. Näillä tarkoitetaan fyysisiä, ei-digitaalisia laitteita, jotka tukevat asiakkaan toimintakykyä, liikkumista tai hoitoa (esim. pyörätuolit, rollaattorit, henkilönostimet (mekaaniset ja sähkötoimiset), suihkutuolit, tukikaiteet, hoivasängyt, (sähköiset säädöt = sähkömekaanisia), liukulakanat, tukivaljaat, wc-istuinkorotukset).

Lisäksi käytössä on **älyteknologiaa** (digitaalinen teknologia). Tämä kattaa laitteet ja järjestelmät, joissa on sähköinen, digitaalinen tai ohjelmoitava toiminto. Näitä laitteita ovat esimerkiksi asiakas- ja potilastietojärjestelmät, turvarannekkeet, turvahälyttimet, ovenavausjärjestelmät ja hyvinvointisensorit.

Lääkehoitosuunnitelma

Lääkehoitosuunnitelma on toiminnan keskeinen asiakirja, joka kuvaa, miten lääkehoito Pienkoti Tyllintuvassa toteutetaan turvallisesti ja johdonmukaisesti. Se määrittelee vastuut, toimintatavat, koulutukset ja arvioinnit, joiden avulla varmistetaan, että asiakkaat saavat lääkkeensä oikeaan aikaan, oikeassa muodossa ja oikean annoksen. Lääkehoito on riskialtista, ja siksi suunnitelmallisuus ja osaaminen ovat erityisen tärkeitä.

Suunnitelma sisältää yksikön lääkehoidon rakenteet, lääkehoidosta vastaavat henkilöt, lääkehoidon toteuttamisen käytännöt ja ohjeet poikkeamien käsittelyyn. Jokainen lääkehoitoa toteuttava työntekijä suorittaa lääkeluvan ja osallistuu täydennyskoulutuksiin.

Pienkoti Tyllintuvassa ei ole rajattua lääkevarastoa.

Pienkoti Tyllintuvan lääkehoitosuunnitelma on laadittu 23.1.2026 ja päivitetty 16.4.2026 ja siitä vastaa Heli Rosendahl.

Heli Rosendahl vastaa palveluyksikön lääkehoidon asianmukaisuudesta ja lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta ja seurannasta palveluyksikössä.

Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Järjestämislain ([612/2021](#)) mukaan hyvinvointialue voi tuottaa asiakkaalle annettavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä niiden käyttöön liittyvää muuta tukea hankkimalla niitä yksityiseltä palveluntuottajalta sopimukseen perustuen, jos niiden hankkiminen yksityiseltä palveluntuottajalta on tarpeen tehtävien tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä ([703/2023](#)) 13§:n mukaan julkisessa sosiaali- ja terveydenhuollossa palvelun järjestämisestä vastaava palvelunantaja on asiakastietojen rekisterinpitäjä, jos ei muualla laissa toisin säädetä. Yksityisessä sosiaali- ja terveydenhuollossa asiakastietojen rekisterinpitäjä on se palvelunantaja, jonka kanssa asiakas on tehnyt sopimuksen palvelun toteuttamisesta.

Satakunnan hyvinvointialue järjestää satakunnan asukkaille sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut Satakunnassa ja on näiden palveluiden tuottamisessa käsiteltävien henkilötietojen [rekisterinpitäjä](#) (henkilötietojen käsittely Satakunnan hyvinvointialueella, informaatio asukkaille ja potilaille).

Rekisteröidyllä on oikeus tietää, mihin tarkoituksiin ja millä tavoilla henkilötietoja käsitellään. Rekisteröidyllä on myös oikeus saada tietää, käsitelläänkö häntä koskevia henkilötietoja ja kuka niitä käsittelee. Jos henkilötietoja käsitellään, rekisteröidyllä on oikeus saada jäljennös näistä tiedoista, ellei ole olemassa lainmukaista perustetta kieltäytyä oikeuden toteuttamisesta. Rekisteröidyllä on myös oikeus pyytää oikaisemaan häntä koskevat virheelliset henkilötiedot ja joissain tapauksissa pyytää tietojensa poistamista.

Pienkoti Tyllintuvassa asiakastietoja saavat käyttää vain asiakkaan palvelujen toteuttamiseen ja hoitoon sekä niihin liittyviin tehtäviin osallistuvat työntekijät työtehtäviensä edellyttämässä

laajuudessa. Asiakastietojen käsittely on osa asiakkaan oikeusturvaa ja yksityisyyden suoja. Tietosuoja on tärkeää, koska asiakkaan tiedot voivat sisältää arkaluontoisia tietoja terveydestä, elämäntilanteesta tai toimintakyvystä.

Pienkoti Tyllintupa käsittelee hyvinvointialueen asiakkaan henkilötietoja hyvinvointialueen kanssa laatimien sopimusten mukaan, noudattaen hyvää henkilötietojen käsittelytapaa sekä täyttäen tietosuoja-asetuksen vaatimukset.

Pienkoti Tyllintuvassa jokainen työntekijä allekirjoittaa salassapito- ja vaitiolositoumuksen työsuhteen alussa ja sitoutuu noudattamaan lainsäädäntöä sekä yksikön tietosuojakäytäntöjä. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus jatkuu myös palvelussuhteen päätyttyä. Henkilökunta perehdytetään ja taitoja ylläpidetään säännöllisesti järjestettävissä tietosuojan ja tietoturvan täydennyskoulutuksissa. Jokainen työntekijä käyttää henkilökohtaisia tunnuksia, ja tunnusten käyttöä valvotaan lokitiedoilla. Asiakastiedot kirjataan viivytyksettä sähköiseen järjestelmään ja kirjaukset tehdään asiakaslähtöisesti, selkeästi, totuudenmukaisesti ja ammattimaisesti. Tietoturvapoikkeamat, kuten virheellinen kirjaus tai väärälle asiakkaalle avattu tieto, raportoidaan välittömästi esihenkilölle ja korjataan asianmukaisesti.

Paperimuotoisia asiakirjoja säilytetään lukitussa tilassa ja niitä käsitellään vain välttämättömissä tilanteissa.

Asiakas- ja potilastietoihin liittyvät tietopyynnöt osoitteeseen:

Satakunnan hyvinvointialue

Y-tunnus: 3221304-3

puh: 02 627 71 (keskus)

suomi.fi viestit: [Viestit - Suomi.fi\(siirryt toiseen palveluun\)](mailto:Viestit - Suomi.fi(siirryt toiseen palveluun)) / kirjaamo

Sähköpostiosoite: kirjaamo@sata.fi

Sairaalantie 3, 28500 Pori

Pienkoti Tyllintuvassa asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta vastaa Susanna Jalonen

Pienkoti Tyllintuvassa tietosuojavastaava on Susanna Jalonen

Tietosuojan rekisteriseloste päivitetään pikinmiten Pienkoti Tyllintuvan www.sivuille.

Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Palaute on tärkeä osa toiminnan kehittämistä, koska se antaa tietoa siitä, miten asiakkaat, omaiset ja henkilöstö kokevat palvelun. Palautteen avulla voidaan tunnistaa vahvuuksia ja toisaalta havaita puutteita, joita ei muuten huomattaisi. Säännöllinen palautteen kerääminen mahdollistaa myös sen, että muutoksia voidaan tehdä nopeasti ja kokonaisvaltaisesti.

Pienkoti Tyllintuvassa palautetta kerätään asiakkailta suullisesti ja kirjallisesti. Myös omaiset voivat antaa palautetta esimerkiksi omaistapaamisissa, keskusteluissa tai yhteydenotoilla. Henkilöstö antaa palautetta viikoittaisissa tiimipalavereissa ja kehityskeskusteluissa. Palautetta kerätään myös vuosittaisilla asiakaskyselyillä ja teematapahtumissa.

Kaikki palaute käsitellään avoimesti ja rakentavasti. **Esihenkilöt kokoavat palautteet ja tekevät niistä yhteenvedon, jonka perusteella määritellään tarvittavat kehittämistoimet.** Nämä toimenpiteet kirjataan ja niiden toteutumista seurataan säännöllisesti henkilöstöpalavereissa. Palautteen antajille voidaan myös kertoa, mitä toimenpiteitä heidän palautteensa perusteella on tehty.

Omavalvonnan riskienhallinta

Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Riskienhallinta tarkoittaa toimintaa, jossa tunnistetaan, arvioidaan ja ehkäistään asiakkaiden ja toiminnan riskejä. Se on tärkeä osa omavalvontaa, koska sen avulla voidaan estää haittojen syntyminen jo ennen kuin ne toteutuvat. Riskienhallinta ei ole yksittäinen toimenpide, vaan jatkuva ja järjestelmällinen prosessi, johon osallistuvat kaikki työntekijät.

Pienkoti Tyllintuvassa riskienhallinta perustuu havaintojen ja vaaratapahtumien kirjaamiseen. Jokainen työntekijä raportoi havaitsemansa riskit sekä suullisesti että kirjallisesti yhteisesti sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Riskit käsitellään osakkaiden johdolla, ja niiden perusteella määritellään korjaavat toimenpiteet. Korjaavat toimenpiteet toteutetaan mahdollisimman nopeasti, ja niiden vaikutusta seurataan käytännön työssä.

Riskienhallinta kuuluu myös ennakoivaan toimintaan. Turvallisuuskierroksilla tarkastetaan fyysinen ympäristö, välineet, apuvälineet ja asiakkaiden liikkumisen turvallisuus. Riskien arviointiin sisältyy myös henkilöstön osaamisen arviointi ja lääkehoidon turvallisuuden seuranta. Tavoitteena on luoda turvallinen ja ennakoitavissa oleva ympäristö sekä asiakkaille että henkilöstölle.

Riskienhallinnassa tunnistettujen **riskien suuruus** ja **vaikutus** Pienkoti Tyllintuvan palvelutoimintaan arvioidaan järjestelmällisesti, jotta voidaan määrittää, mitkä riskit edellyttävät välittömiä korjaavia toimenpiteitä ja mitkä voidaan hallita tavanomaisin keinoin. Arviointi perustuu kahteen päätekijään: **riskin toteutumisen todennäköisyyteen** ja **sen seurauksen vakavuuteen**. Näiden avulla muodostetaan kokonaiskuva riskin merkittävyydestä suhteessa asiakkaiden turvallisuuteen, henkilöstön hyvinvointiin ja toiminnan jatkuvuuteen.

Riskin todennäköisyyttä arvioidaan sen perusteella, kuinka usein samankaltaisia tilanteita on ilmennyt aikaisemmin, kuinka altis ympäristö tai toiminta on virheille ja millaisia ennusmerkkejä henkilöstö on havainnut. Seurauksen vakavuus arvioidaan asiakkaan turvallisuuden kannalta: aiheutuuko vaaratilanteesta lievää haittaa, merkittävä loukkaantumiseriski vai henkeä uhkaava tilanne. Arviointiin otetaan mukaan myös vaikutukset toiminnan sujuvuuteen, tietoturvaan, laitteiden käytettävyyteen ja yksikön maineeseen.

Arviointi tehdään hyödyntämällä **riskimatriisia**, jonka avulla riski luokitellaan matalaksi, keskisuureksi tai korkeaksi. Korkean riskin tilanteet — erityisesti ne, jotka liittyvät lääkehoitoon, kaatumiserisktiin, teknologiahäiriöihin tai paloturvallisuuteen — edellyttävät välittömiä korjaavia toimenpiteitä ja tehostettua seuranta. Matalaan riskiin liittyvät

havainnot käsitellään normaalin omavalvontaprosessin kautta ja kirjataan osaksi yksikön jatkuvaa parantamista.

Todennäköisyys	4				
	3				
	2				
	1				
		1	2	3	4
		Vaikutus			

RISKIANALYYSI

Todennäköisyys:	Vaikutus:
1 Epätodennäköinen	1 Vähäinen
2 Mahdollinen	2 Kohtalainen
3 Todennäköinen	3 Merkittävä
4 Lähes varma	4 Kriittinen

Kuva. Riskimatriisi

Arviointi tehdään moniammatillisesti ja asiakkaan yksilölliset tarpeet ja toimintakyky huomioidaan erityisesti tilanteissa, joissa riskillä voi olla erilainen vaikutus eri asiakkaille. Arvioinnin perusteella sovitaan toimenpiteistä, aikatauluista ja vastuista, ja muutosten vaikutuksia seurataan uusilla arviointikierroksilla.

Työturvallisuuslain (738/2002) veloitteet toteutuvat käytännössä siten, että työnantaja arvioi ja tunnistaa työstä, työolosuhteista ja välineistä aiheutuvat vaaratekijät. Pienkoti Tyllintuvassa tämä tarkoittaa esimerkiksi kaatumisriskiin, liukastumisriskiin, fyysiseen kuormitukseen, ergonomiaan, väkivallan uhkaan ja teknologian turvalliseen käyttöön liittyvien riskien ennakoivaa arviointia. Arviointi tehdään osana yksikön turvallisuuskävelyjä, perehdytyksiä, välineiden tarkistuksia ja työtilojen suunnittelua. Kun riskitekijä havaitaan, ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin sen poistamiseksi: työtiloja muutetaan, työmenetelmiä tarkennetaan, asiakkaan apuvälineitä päivitetään tai työntekijän suojaimeja parannetaan. Työturvallisuuslain noudattaminen heijastuu suoraan asiakasturvallisuuteen, koska turvallisesti työskentelevä henkilöstö pystyy työskentelemään huolellisesti, ennakoivasti ja virheettömämmin.

Terveydensuojelulain (763/1994) veloitteet puolestaan näkyvät siinä, että yksikössä tunnistetaan ja hallitaan ympäristöstä aiheutuvia terveyshaittojen riskejä Pienkoti Tyllintuvassa. seurataan sisäilman laatua, lämpötilaa, kosteusolosuhteita, ilmanvaihtoa ja puhtaustasoa. Infektioiden torjunnassa noudatetaan valtakunnallisia hygieniaohjeita ja toimintamalleja, ja siivous toteutetaan suunnitelmallisesti ja valvotusti. Jätehuolto järjestetään niin, että tartunta- ja hajuhaitat ehkäistään, ja elintarvikkeiden käsittelyssä noudatetaan ravintolapalveluille asetettuja hygieniaavaatimuksia, mikä on tärkeää, koska Pienkoti Tyllintupa tuottaa ateriapalvelut itse. Terveydensuojelulain noudattaminen ehkäisee terveyshaittoja kuten infektioita, sisäilmaongelmia ja ympäristöön liittyviä sairastumisriskitekijöitä.

Lakien veloitteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti osana omavalvontaa. Osakkaat seuraavat ja tarkastavat riskienhallintatoimien vaikutuksia, henkilöstön havainnot otetaan huomioon, ja tarvittaessa toimintatapoja muutetaan tai ohjeita päivitetään. Mikäli olosuhteissa havaitaan poikkeamia, niihin puututaan välittömästi yhteistyössä osakkaiden, henkilöstön ja tarvittaessa terveydensuojeluviranomaisen kanssa.

Hoivatyön riskit liittyvät asiakkaiden turvallisuuteen, henkilöstön osaamiseen ja riittävyyteen, lääkehoitoon, hygieniaan, ravitsemukseen, tietosuojaan, toimitiloihin sekä toiminnan jatkuvuuteen. Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, ehkäistä ja hallita näitä riskejä ennakoivasti.

Yksikön riskejä ovat:

- Asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvät riskit: kaatumiset ja loukkaantumiset, aggressiivinen tai haastava käyttäytyminen (itseä tai muita vahingoittava), itsemääräämisoikeuden loukkaaminen, laitojen nostamatta jättäminen (rajoitustoimenpide), sänkyjen jättäminen liian korkealle.
- Hygieniaan ja infektioihin liittyvät riskit: puutteellinen käsihygienia, aseptiikka.
- Psykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin liittyvät riskit: eristäytyminen, yhteydenpito omaisten kanssa, kommunikaatiokyvyn heikkeneminen, aistien heikkeneminen.
- Henkilöstöön liittyvät riskit: puutteellinen perehdytys, osaamisvajeet, työturvallisuuteen ja ergonomiaan liittyvät puutteet.
- Tietosuojaan ja asiakirjahallintaan liittyvät riskit: tiedon jakaminen omaisten kuullen, asiakirjojen jättäminen näkyville.
- Yhteistyöhön ja tiedonkulkuun liittyvät riskit: epäselvä tiedonkulku, väärinymmärrykset, kielelliset puutteet, puutteellinen kirjaaminen.
- Toimitiloihin ja ympäristöön liittyvät riskit: puhtaanapidon tai esteettömyyden laiminlyönti, kosteus laittioilla, ovien lukitsematta jättäminen, jatkojohdot ym. Liukkaus ja lumentulo talviaikaan, pesuaineiden ja kemikaalien säilytys
- Laitteisiin ja välineisiin liittyvät riskit: Lieden lukitsematta jättäminen, akkujen lataus, pistorasiat ja vioittuneet sähköjohdot, epäkuntoiset ja vialliset laitteet.
- Poikkeus- ja häiriötilanteisiin liittyvät riskit: hoitajakutsurannekkeiden toimintahäiriöt
- Lääkehoitoon liittyvät riskit ja niiden ennaltaehkäisy on kirjattu lääkehoitosuunnitelmaan

Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Pienkoti Tyllintuvassa riskienhallinta on jatkuva prosessi, jolla varmistetaan asiakkaiden, potilaiden ja henkilöstön turvallisuus sekä toiminnan sujuvuus kaikissa tilanteissa. Riskien ennakointi ja hallinta perustuvat suunnitelmallisiin, arjen työssä näkyviin käytäntöihin, joiden avulla mahdolliset vaaratilanteet voidaan tunnistaa ja ehkäistä jo ennen niiden toteutumista.

Ennaltaehkäisy kattaa niin asiakkaisiin, henkilöstöön, ympäristöön, laitteisiin kuin tietojärjestelmiin liittyvät riskit.

Riskien ennaltaehkäisy käytännössä

Pienkoti Tyllintuvassa riskejä ennaltaehkäistään monin konkreettisoin toimin. Jokainen työvuoro sisältää ympäristön ja tilojen silmämääräisen turvallisuusarvioinnin, jossa huomioidaan kulkuväylien esteettömyys, apuvälineiden kunto ja asiakkaiden toimintakyvyn muutokset. RAI-arviointeja hyödynnetään asiakkaiden hoitoisuuden, kaatumisriskien ja tuen tarpeiden arvioinnissa. Teknologian ja välineistön kunto tarkistetaan säännöllisesti. Henkilöstö koulutetaan tunnistamaan riskejä ja toimimaan ennakkoivasti esimerkiksi infektioiden ehkäisyssä, lääkehoidossa ja asiakastilanteissa, joissa voi ilmetä haastavaa käyttäytymistä.

Riskienhallinnan keinojen toimivuuden varmistaminen

Riskienhallintakeinojen toimivuutta arvioidaan säännöllisesti osana omavalvontaa. Osakkaat seuraavat vaaratapahtumailmoituksia, kaatumis- ja läheltä piti -tilanteita, asiakaspalautetta ja kirjaamisen laatua, joiden avulla voidaan arvioida, toimivatko käytössä olevat ehkäisytoimet riittävällä tavalla. Riskienhallinnan vaikuttavuutta tarkastellaan myös kuukausi- ja tiimipalaverissa, joissa käydään läpi havaintoja, ongelmakohtia ja muutoksia asiakaskunnassa. Mikäli jokin käytäntö ei vähennä riskejä toivotulla tavalla, toimia muutetaan välittömästi. Tarkastuksista, turvallisuuskävelyistä, teknologian toimivuudesta ja tilojen kunnosta muodostetaan kokonaiskuva, jonka perusteella arvioidaan, ovatko aiemmat riskienhallintamenetelmät edelleen tarkoituksenmukaisia.

Epäkohtiin ja puutteisiin puuttuminen

Kun omavalvonnassa tai arjen työssä ilmenee epäkohta tai puute, siihen reagoidaan viipymättä. Osakkaat selvittävät tilanteen syyn, mahdolliset seuraukset ja laativat yhdessä henkilöstön kanssa korjaavat toimenpiteet. Tarvittaessa ohjeita päivitetään, prosesseja tarkennetaan tai henkilöstön perehdytystä vahvistetaan. Mikäli epäkohta liittyy laitteisiin, teknologiaan tai tiloihin, osakkaat tai laitevalmistaja ottaa asian käsittelyyn. Asiakkaaseen kohdistuvat turvallisuuspuutteet korjataan aina välittömästi, ja asiasta tiedotetaan henkilöstölle, jotta virhe ei toistu. Korjaavien toimenpiteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan omavalvonnassa niin pitkään, kunnes muutos on vakiintunut pysyväksi käytännöksi.

Vaaratapahtumien ilmoitus- ja oppimismenettely

Pienkoti Tyllintuvassa vaaratapahtumien ilmoittaminen on velvollisuus ja osa asiakas- ja potilasturvallisuuskulttuuria. Jokainen työntekijä ilmoittaa välittömästi havaitsemansa vaaratapahtuman tai läheltä piti -tilanteen sekä suullisesti että kirjallisesti ennalta sovitun järjestelmän mukaisesti. Ilmoitukset käsitellään rakentavasti ja syyllistämättä, ja niiden tarkoituksena on oppia ja kehittää toimintaa, ei etsiä syyllisiä.

Osakkaat arvioivat tapahtuman vakavuuden, syyt ja vaikutukset yhdessä henkilöstön kanssa. Tarvittaessa asiasta tehdään myös lakisäätiset ilmoitukset viranomaisille. Vaaratapahtumista opitaan analysoimalla, mikä johti tilanteeseen, mitä olisi voitu tehdä toisin ja miten vastaavat tilanteet estetään jatkossa. Oppiminen viedään käytäntöön päivittämällä ohjeita, järjestämällä koulutuksia ja lisäämällä henkilöstön toimintavalmiuksia.

Vaaratapahtumat ja niistä opitut asiat käsitellään myös tiimipalavereissa, jotta koko työyhteisö pystyy hyödyntämään opit ja vahvistamaan turvallista työkuilttuuria. Näin riskienhallinta ei ole irrallinen toimenpide, vaan osa jokapäiväistä toimintaa ja jatkuvan parantamisen prosessia

STM:n julkaisu Vakavien vaaratapahtumien tutkinta. [Opas](#) sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioille (STM:n julkaisuja 2023:31).

Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Pienkoti Tyllintuvan riskienhallinnan toimivuutta seurataan jatkuvasti osana yksikön jokapäiväistä toimintaa ja omavalvontaa. Riskienhallinta ei ole yksittäinen toimi, vaan systemaattinen toimintamalli, jossa arvioidaan säännöllisesti, kuinka hyvin käytössä olevat keinot ehkäisevät vaaratilanteita ja tukevat asiakas- ja potilasturvallisuutta. Seuranta tehdään asiakastyön havaintojen, henkilöstön ilmoittamien vaaratapahtumien, dokumentaation arvioinnin, sisäisten tarkastusten ja turvallisuuskävelyjen avulla. Osakkaat analysoivat ilmoituksia ja havaintoja säännöllisesti ja tarkastelevat, toistuvatko tietyt riskit tai ilmiöt. Mikäli riskienhallintamenetelmät eivät tuota toivottua tulosta, toimintatapoja päivitetään välittömästi ja muutoksia seurataan uudessa arviointikierroksessa.

Hygieniaohjeiden ja infektio- torjunnan toteutumisen seuranta

Infektio- torjunta on kiinteä osa riskienhallintaa. Hygieniaohjeiden noudattamista seurataan päivittäin työn lomassa sekä säännöllisillä tarkastuksilla, joissa tarkastellaan esimerkiksi käsihygieniaa, suojakäsineiden ja suojavaatteiden käyttöä, välineiden puhtautta, jätehuoltoa, puhdistusmenetelmiä sekä asumistilojen ja yhteistilojen siisteyttä. Osakkaat käyvät läpi tarkastuksista tehdyt havainnot ja reagoivat välittömästi, jos puutteita ilmenee. Mahdolliset infektio- tilanteet, tartuntaketjut tai epidemiahavainnot analysoidaan jälkikäteen, jotta voidaan arvioida toiminnan onnistumista ja tunnistaa kohdat, joissa torjuntatoimia tulee vahvistaa.

tilanteissa osakkaat tekevät tarvittavat viranomaisilmoitukset, ja kaikki tapahtumat dokumentoidaan omavalvontaan.

Henkilöstön riskienhallinnan osaamisen varmistaminen

Riskienhallinnan osaaminen varmistetaan perehdytyksellä, säännöllisellä koulutuksella ja jatkuvalla ohjauksella. Uudet työntekijät perehdytetään riskienhallinnan periaatteisiin, tietosuojaan, hygieniakäytäntöihin, vaaratapahtumien ilmoittamiseen, lääkehoidon turvallisuuteen ja yksikön riskienhallintamenetelmiin. Henkilöstön osaamista ylläpidetään täydennyskoulutuksilla ja arvioimalla osaamista esimerkiksi lääkehoitolupien, hygieniaosaamisen ja teknologian käytön kautta. Osakkaat seuraavat osaamisen tasoa havainnoimalla arjen työtä, arvioimalla dokumentointia ja käymällä henkilöstön kanssa säännöllisiä keskusteluja. Jos osaamisessa ilmenee puutteita, tarjotaan kohdennettua ohjausta ja koulutusta.

Riskienhallinnan osaaminen nähdään Pienkoti Tyllintuvassa koko työyhteisön yhteisenä tehtävänä, ja henkilöstö osallistuu aktiivisesti riskien tunnistamiseen, ennaltaehkäisyyn ja jatkuvaan parantamiseen. Pienkoti Tyllintupa noudattaa Satakunnan hyvinvointialueen [ohjetta](#)

Infektioiden torjunta asumispalveluyksikössä. Yksikössä seurataan myös hyvinvointialueen hoito-ohjeita ammattilaisille (www.hoito-ohjeet.fi) sekä STM:n ja THL:n ohjeistusten päivittymistä, jotta käytännöt pysyvät ajan tasalla muuttuvissa tilanteissa.

Vaaratapahtumien ja haittatapahtumien raportointi

Henkilöstöllä on velvollisuus ilmoittaa jokaisesta vaaratapahtumasta ja läheltä piti -tilanteesta sekä suullisesti että kirjallisesti Pienkoti Tyllintuvan käytänteiden mukaisesti. Ilmoittaminen tapahtuu matalalla kynnyksellä ja ilman syyllistämistä, mikä edistää avointa ja oppivaa turvallisuuskulttuuria. Ilmoitukset käsitellään osakkaiden johdolla, ja tilanteet analysoidaan yhdessä henkilöstön kanssa, jotta juurisyyt ja kehittämistarpeet tunnistetaan. Korjaavat toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan välittömästi, ja niiden vaikutuksia seurataan. Vakavissa

Ostopalvelut ja alihankinta

Hyvinvointialueelle järjestämislain (612/2021) 12§:ssä tarkoitetulla tavalla sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottava yksityinen palveluntuottaja voi hankkia omaa toimintaansa täydentäviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tai omaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöään täydentävää työvoimaa alihankkijalta. Mainittuja palveluja voidaan hankkia alihankkijalta kuitenkin vain, jos siitä on sovittu hyvinvointialueen kanssa 15 §:n 2 momentin mukaisesti. Hankkiessaan palveluja alihankkijalta yksityisen palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että alihankkija täyttävää 14 §:ssä säädetyt vaatimukset

Mahdollisissa ostopalvelun ja alihankinnan käytössä Pienkoti Tyllintuvassa edellyttää, että osto-/alipalveluntuottaja pystyy varmistamaan omavalvonnan, riskienhallinnan, tietosuojan ja henkilötietojen käsittelyn toteutumisen. Toimintaa seurataan esimerkiksi arvioinneilla ja palautteella.

Vastuu omavalvonnasta ei siirry alihankkijalle, vaan Pienkoti Tyllintupa vastaa kokonaisuudesta myös silloin, kun toiminta toteutetaan ulkopuolisen tuottajan kanssa.

Alihankinnan kanssa laaditaan kirjallinen sopimus, jossa määritellään palvelun sisältö, laatuvaatimukset, riskienhallinta ja vastuut. Tietosuoja- ja henkilötietojen käsittely sovitaan erillisessä GDPR:n ja tietosuojalain mukaisessa sopimuksessa (DPA). Tarkistetaan ammattioikeudet (L 559/1994) ja rikostausta (504/2002). Varmistetaan osaaminen ja riittävä koulutus tehtävään. Alihankkija perehdytetään Pienkoti Tyllintuvan käytäntöihin, tietosuojaan ja kirjaamiseen. Raportointivelvoite poikkeamista, riskeistä ja haittatapahtumista. Tiedot eivät siirry alihankkijan omiin järjestelmiin. Tietoturvaloukkaukset ilmoitetaan viipymättä ja lakisääteisesti. Puutteisiin puututaan välittömästi. Tarvittaessa palvelu keskeytetään tai korjaavia toimenpiteitä vaaditaan. Tilanteet dokumentoidaan omavalvontaan ja viranomaisille ilmoitetaan tarvittaessa.

Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Valmius- ja jatkuvuudenhallinta tarkoittaa sitä, että yksikkö varautuu erilaisiin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Valmius on tärkeää, koska häiriötilanteet, kuten sähkökatkot, luonnonilmiöt, henkilöstövajaukset tai tietojärjestelmähäiriöt, voivat vaarantaa asiakkaiden

turvallisuuden, ellei niihin ole ennakolta varauduttu. Jatkuvuudenhallinnan tavoitteena on turvata palvelujen keskeytymätön toteutuminen kaikissa tilanteissa.

Pienkoti Tyllintuvan varautumissuunnitelma on päivitetty 28.5.2023.

Suunnitelmassa kuvataan toimintaohjeet erilaisiin häiriötilanteisiin. Työntekijöitä koulutetaan toimimaan suunnitelman mukaisesti ja ohjeet käydään läpi säännöllisesti. Harjoituksia järjestetään vuosittain, jotta työntekijät osaavat toimia myös käytännössä erilaisissa tilanteissa.

Henkilöstö perehtyy varautumissuunnitelman käyttöön ja suunnitelma löytyy myös paperisena versiona tärkeine yhteistietoineen, jos sähköiset tietojärjestelmät ja viestintäkanavat ovat kaatuneet.

Valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta ja valmius- ja jatkuvuussuunnitelmasta vastaa Susanna Jalonen

STM:n julkaisut

Valmius- ja jatkuvuudenhallintasuunnitelma. Ohje sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille ([2019:10](#)) Sopimusperusteinen varautuminen. Ohje sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille ([2019:9](#)).

Omavalvontasuunnitelman muutosten julkaisu

Omavalvontasuunnitelman seurannasta tehdään selvitys ja sen perusteella tehtävät muutokset julkaistaan vähintään neljän kuukauden välein. Selvitys ja muutokset arkistoidaan myöhempää tarkastelua varten.

Omavalvontasuunnitelman toteutumisen seuranta ja muutokset:

Ajanjakso:	Muutos:	Vastuuhenkilö: